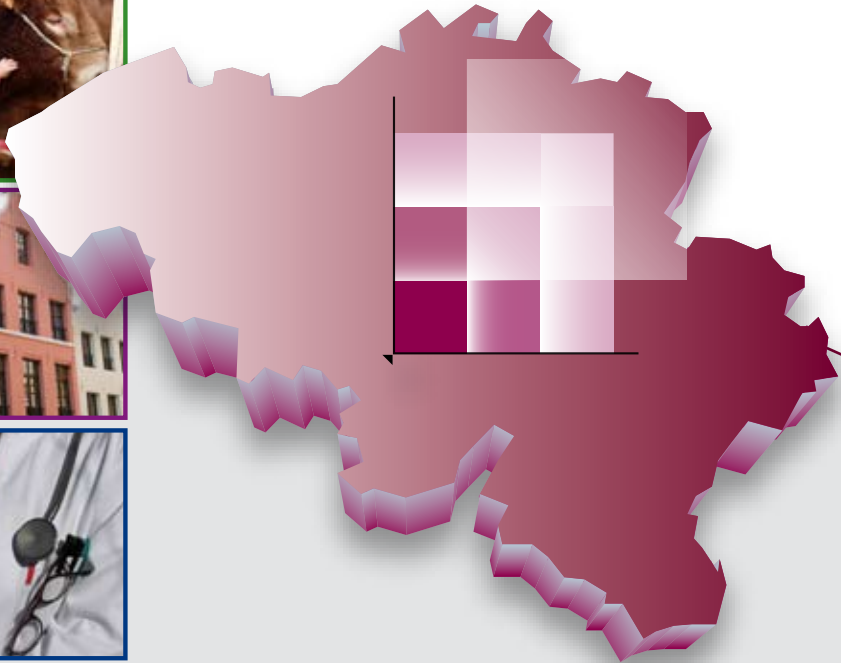

2
0
1
2

Kerncijfers

STATISTISCH
OVERZICHT
VAN BELGIË

Beste lezer,

De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie heeft de opdracht om aan de informatiebehoeften van de overheid, de bedrijfswereld en de burgers te voldoen door hen actuele cijfers over de toestand van het land aan te bieden.

Relevante statistieken zijn voor elk van deze doelgroepen essentieel om een constructief en onderbouwd debat te kunnen voeren, om efficiënt te plannen en om doelgericht te handelen. Daarnaast hebben ook studenten, onderzoekers en alle anderen die kennis willen opbouwen, nood aan cijfers en statistieken.

De brochure die voor u ligt, geeft een overzicht van wat er aan basisgegevens beschikbaar is. Tevens hebben we België in een Europees perspectief geplaatst.

De informatie die we hier leveren, bestrijkt vele domeinen: klimaat, bevolking, werkgelegenheid, economie, financiën, landbouw, industrie, vervoer en verkeer, diensten, vastgoed.

De opsomming alleen al toont hoe breed de waaier van aangeboden statistieken wel is. Voor elk van deze onderwerpen is uiteraard véél meer beschikbaar dan hier gepresenteerd kan worden. Op onze website www.statbel.fgov.be vindt u al een uitgebreide keuze uit onze gegevens en al onze publicaties in downloadbare vorm. Plus de contactinformatie om ons te vragen wat u er eventueel niét vindt. U kunt ook onze dynamische toepassing **be.STAT** online raadplegen en rechtstreeks bevragingen doen in ons datawarehouse.

We wensen u een boeiende ontdekkingsreis in cijfers doorheen ons land!

Annie Versonnen
Directeur-generaal ad interim
Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Statistiek en Economische Informatie

De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie maakt deel uit van de Federale Overheidsdienst Economie. Via tal van kanalen en producten geven we een beeld in cijfers van de Belgische situatie.

U vindt een keuze uit onze gegevens en al onze publicaties in downloadbare vorm op onze website www.statbel.fgov.be.

Tenzij anders vermeld onderaan een tabel of grafiek, werden de gegevens hierna verzameld en berekend door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie. De internationale vergelijkingen komen van Eurostat. Overnemen mag mits het duidelijk en nauwkeurig vermelden van de bron.

Inhoud

1. Bevolking	4
A Bevolking op 1 januari 2011	4
B Loop van de bevolking.....	5
C Bevolkingsstructuur per leeftijd en vergrijzing.....	7
D Buitenlandse bevolking.....	10
2. Grondgebied en leefmilieu	13
A Oppervlakte en bodemgebruik.....	13
B Landbouw	14
C Afvalstoffen	17
D Klimaat	18
3. Economie	20
A Bruto binnenlands product en economische groei.....	20
B Prijzen.....	23
C Demografie van de ondernemingen	27
D Faillissementen van de ondernemingen	29
4. Vastgoed en bouw	30
A Vastgoedprijzen	30
B Bouwvergunningen	32
C Inventaris van de Belgische gebouwen	33
5. Mobiliteit en vervoer	34
A Voertuigen.....	34
B Vrachtvervoer	37
C Verkeersongevallen.....	39
6. Samenleving	42
A Werkgelegenheid en werkgelegenheidsgraad	42
B Loon.....	47
C Werkloosheid en werkloosheidsgraad	48
D Inactieve bevolking.....	49
E Inkomsten en armoederisco	50
F Onderwijs.....	55

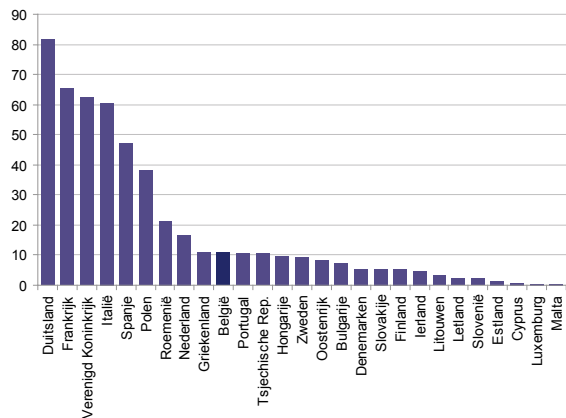
1 | Bevolking

A | Bevolking op 1 januari 2011

België telde op 1 januari 2011 welgeteld 10.951.266 inwoners en komt nu wel heel dicht te staan bij de 11 miljoen-drempel. Van die bevolking woont 58% in Vlaanderen, 32% in Wallonië en iets meer dan 10% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat laatste aandeel kende de voorbije jaren een aanzienlijke stijging, die nu al enkele jaren aanhoudt en volgt op meerdere decennia van demografisch evenwicht of zelfs bevolkingsdaling. Tot slot nog woont minder dan 1% van de bevolking in een van de gemeenten van de Duitstalige Gemeenschap.

Totale bevolking van België en zijn gewesten op 1 januari						
Entiteit	1991		2001		2011	
	Effectief	%	Effectief	%	Effectief	%
België	9.986.975	100,0%	10.263.414	100,0%	10.951.266	100,0%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	960.324	9,6%	964.405	9,4%	1.119.088	10,2%
Vlaams Gewest	5.767.856	57,8%	5.952.552	58,0%	6.306.638	57,6%
Waaals Gewest	3.258.795	32,6%	3.346.457	32,6%	3.525.540	32,2%
waarvan Duitstalige gemeenschap	67.584	0,7%	71.036	0,7%	75.716	0,7%

Binnen de Europese Unie, waarvan de bevolking wordt geschat op ruim 503 miljoen inwoners, neemt België de negende plaats in en is het land goed voor 2,2% van de totale bevolking van de Unie. Ook al ligt het demografische gewicht van België ver onder dat van de koplopers (Duitsland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Italië,...), toch is het aandeel van ons land niet verwaarloosbaar en steeg het zelfs de voorbije jaren, dankzij een demografische dynamiek die duidelijk boven het Europese gemiddelde uitsteekt.

B | Loop van de bevolking

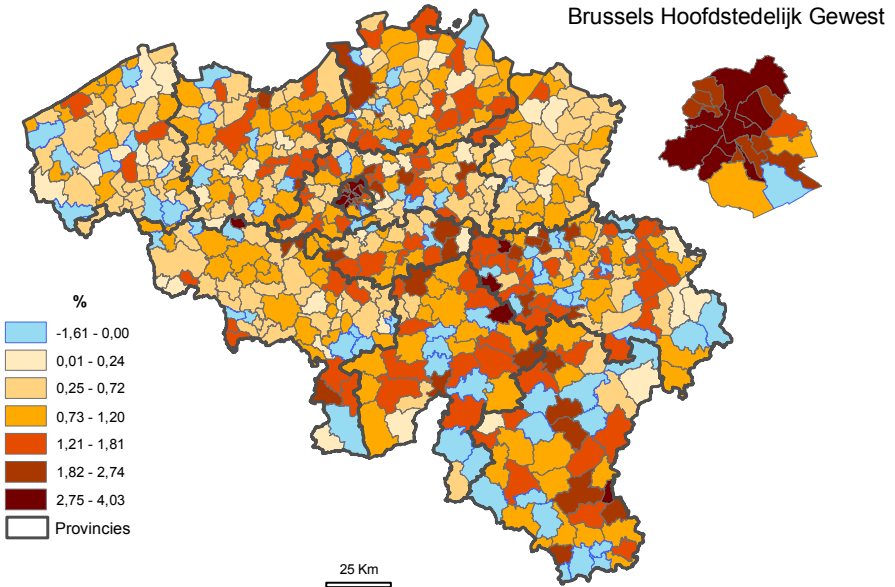
Jaarlijkse bevolkingsaangroei				
Jaar		2000	2005	2010
Bevolking op 1 januari		10.239.085	10.445.852	10.839.905
Natuurlijke loop	Geboorten	114.883	118.002	129.173
	Overlijdens	104.903	103.278	105.094
	Geboorteoverschot	9.980	14.724	24.079
Migratie	Immigratie	89.388	132.810	166.177
	Emigratie	75.320	86.899	86.729
	Migratiesaldo	14.068	45.911	79.448
Statistische aanpassing		281	4.895	7.834
Totale groei		24.329	65.530	111.361
Groeipercentage		0,24	0,63	1,02
Bevolking op 31 december		10.263.414	10.511.382	10.951.266

De in België wonende bevolking is in de loop van 2010 met 111.361 personen toegenomen. Die bevolkingsaanwas is grotendeels toe te schrijven aan een hoog migratiesaldo. Bovendien is het geboorteoverschot gestegen van bijna 10.000 eenheden in 2000 tot ruim 24.000 in 2010. Terwijl het aantal overlijdens betrekkelijk stabiel bleef, nam het aantal geboorten toe. Het internationaal migratiesaldo is in een decennium tijd met factor vijf gestegen, van 14.068 tot 79.448 eenheden.

De bevolking nam dus in 2010 met 1,02% toe, waardoor België behoort tot de Europese landen met de sterkste demografische groei, samen met Luxemburg (1,93%) en Zweden (0,8%). Daarbij groeit de Belgische bevolking in een steeds sneller tempo: 10 jaar geleden bedroeg dat groeicijfer nog 0,24% en 5 jaar geleden 0,63%. Ter vergelijking: de gemiddelde demografische groei van de 27 landen van de Europese Unie was 0,27% in 2010. In 2010 kende Frankrijk een bevolkingsaanwas van 0,55% en Nederland een van 0,49%. Voor Europa als geheel geldt dat de bevolkingsgroei voor het merendeel toe te schrijven is aan de migratiecomponent. Een aantal landen zoals Duitsland, Bulgarije en Roemenië kenden in de loop van 2010 een bevolkingsdaling.

Bevolkingsaangroei per gemeente in 2010

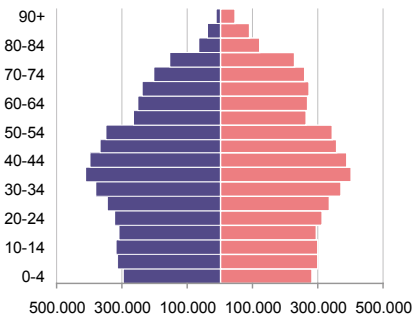

Het merendeel van de 589 gemeenten van het land kende in 2010 een bevolkingsgroei. Van 80 gemeenten nam het bevolkingscijfer echter af. De sterkste stijgingen werden opgetekend in de Brusselse agglomeratie, met ruim 3% groei in de gemeenten Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-ten-Node, Sint-Gillis, Brussel-Stad, Vorst, Anderlecht en Schaarbeek. Ook de gemeente Antwerpen valt op door een forse groei (+2,1%). Tot slot kende ook een groot aantal gemeenten in de Condroz, in Haspengouw en in de Ardennen een sterke demografische groei, die eigenlijk al enkele jaren aan de gang is rond de (ruime) as Brussel-Namen-Luxemburg.

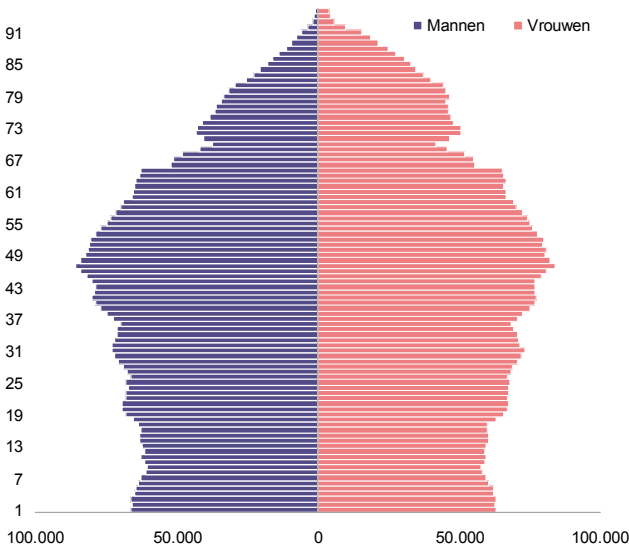
C | Bevolkingsstructuur per leeftijd en vergrijzing

De leeftijdspiramide die de Belgische bevolking op 1 januari 2011 opdeelt naar leeftijd en geslacht, toont een aanzienlijke vergrijzing. Nog nooit waren er zoveel (hoog)bejaarde mensen; de leeftijdsklassen boven 80 jaar zijn t.o.v. 2001 duidelijk in omvang toegenomen. De leeftijdsklassen die uit de babyboom zijn voortgekomen, blijven weliswaar van grote betekenis, maar toch werd hun overwicht in de demografische statistieken in het voorbije decennium minder uitgesproken. Verder valt op dat het aantal zeer jonge kinderen in de loop van de laatste jaren duidelijk aan het stijgen is. Terwijl er meer mannelijke dan vrouwelijke jongeren zijn - per 100 meisjes worden er 104 jongens geboren - slaat die verhouding om op de leeftijd van 24 jaar door een sterftecijfer dat bij mannen op alle leeftijden hoger ligt. Het gevolg is een onevenwicht tussen de geslachten, dat met stijgende leeftijd alsmaar groter wordt. Zo zijn er binnen de groep tachtigers nagenoeg twee keer meer vrouwen dan mannen. Bij de negentigers zijn vrouwen meer dan drie keer zo talrijk vertegenwoordigd als mannen.

Leeftijdspiramide van België op 1 januari 2001

Leeftijdspiramide van België op 1 januari 2011

Verdeling volgens leeftijdsgroepen en geslacht op 1 januari 2011 per gewest						
Entiteit	0-17 jaar		18-64 jaar		65 jaar en ouder	
	Effectief	%	Effectief	%	Effectief	%
België	2.231.033	20,4%	6.837.428	62,4%	1.882.805	17,2%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	248.688	22,2%	717.900	64,2%	152.500	13,6%
Vlaams Gewest	1.232.119	19,5%	3.921.171	62,2%	1.153.348	18,3%
Waals Gewest	750.226	21,3%	2.198.357	62,4%	576.957	16,4%

De leeftijdsstructuur is in België niet eenvormig. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is duidelijk jonger dan de twee andere gewesten: hier woont een groter aandeel jongeren (22,2%) en een kleiner aandeel bejaarden (13,6%). Het Waals Gewest staat dichterbij het nationale gemiddelde, terwijl het Vlaams Gewest er sterker van afwijkt vanwege een meer uitgesproken vergrijzing. In Vlaanderen worden er met name minder jongeren (19,5%) en meer bejaarden (18,3%) geteld. Verder valt te noteren dat die tussengewestelijke verschillen qua leeftijdsstructuur in de voorbije jaren eerder zijn toegenomen.

Wat betreft het aandeel bejaarden, dat als een maat kan gelden voor de vergrijzing op plaatselijk niveau, zijn er aanzienlijke ongelijkmatigheden over het Belgische grondgebied.

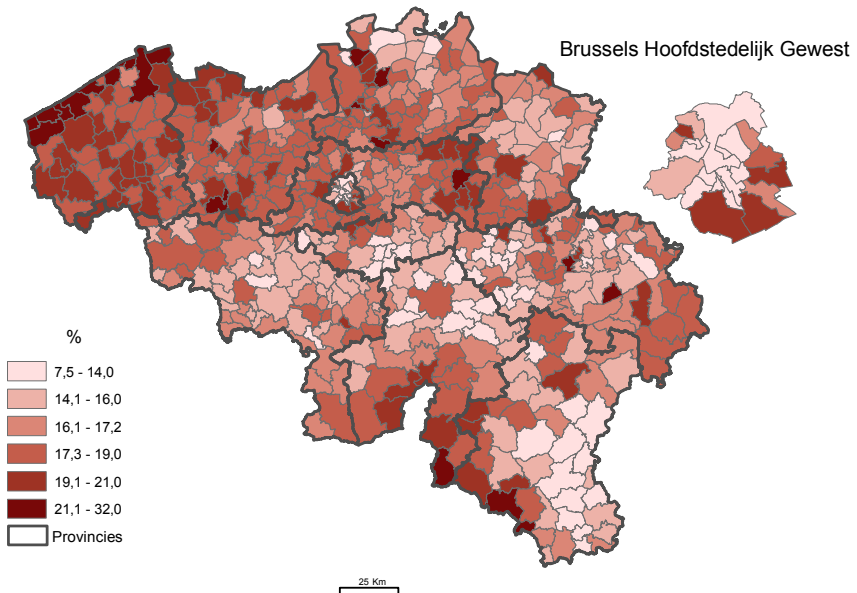
Zo ligt in de kustgemeenten het percentage 65-plussers tussen 25 en 30%, tegenover slechts 17,2% voor geheel België. Dit geldt ook voor een aantal Waalse gemeenten in de Semois- en Ourthevallei en voor de stad Spa, waar eveneens talrijke gepensioneerden wonen.

Levensverwachting bij de geboorte (in jaren)

Jaren	2000	2010
Mannen	74,6	77,4
Vrouwen	80,9	82,7
Totaal	77,8	80,1

Verder vallen ook aanzienlijke verschillen te constateren tussen enerzijds gemeenten waar suburbanisatie een oud verschijnsel is (Montignies-le-Tilleul, Chaudfontaine, Sint-Martens-Latem), die voor de meeste jongeren onbetaalbaar zijn en waar de bevolking 'ter plekke vergrijsst', en anderzijds gemeenten waarvan het voorstedelijk karakter van recentere datum is, en die een sterke demografische dynamiek vertonen met weinig bejaarden (ruimere as Brussel-Namen-Luxemburg, noorden van de provincie Antwerpen). Op gewestelijk niveau is in Vlaamse gemeenten de vergrijzing globaal meer uitgesproken dan in Waalse. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vertoont een apart beeld met enerzijds verregaand vergrijsde gemeenten (Ukkel, Watermaal- Bosvoorde, Ganshoren, Sint-Pieters-Woluwe) en anderzijds meer centraal gelegen gemeenten waar de laagste percentages bejaarden worden opgetekend (7,5% in Sint-Joost-ten-Node).

Bevolking per gemeente ouder dan 64 jaar op 01.01.2011

Tegelijk met de vergrijzing zien we in België de levensverwachting bij de geboorte verder stijgen. In de loop van het voorgaande decennium is ze met 2,3 jaar verlengd, van 77,8 tot 80,1 jaar. Van die evolutie genieten mannen (+2,8 jaar) meer dan vrouwen (+1,8 jaar), waardoor mannen hun achterstand qua levensverwachting bij de geboorte gedeeltelijk konden goedmaken tegenover vrouwen.

D I Buitenlandse bevolking

Op 1 januari 2011 waren 1.119.256 van de mensen die in België woonden van vreemde nationaliteit, ofwel 10,2% van de bevolking. Tien jaar daarvoor vormden buitenlandse staatsburgers 8,4% van de in België wonende bevolking, ofwel 861.865 personen. Ter vergelijking telde Frankrijk 5,9% inwoners van vreemde nationaliteit op 1 januari 2011, en Nederland 5,6% op 1 januari 2011. De grens van één miljoen in België wonende buitenlanders is in 2009 overschreden. Twee derden van die personen met een andere dan de Belgische nationaliteit, te weten 66%, waren op 1 januari 2011 staatsburgers van een land uit de Europese Unie.

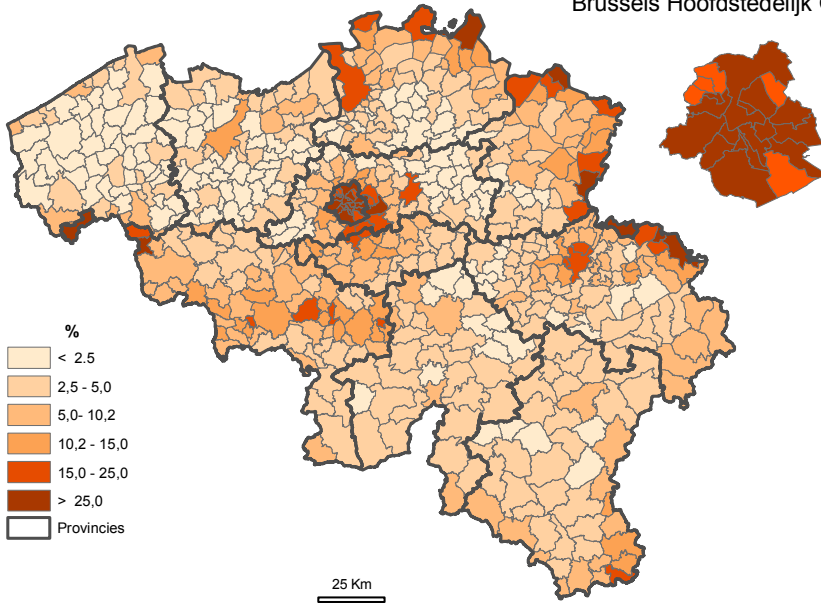
Voornaamste nationaliteitslanden van in België wonende vreemde staatsburgers						
Nationaliteitsland	2001			2011		
	Aantal	%	Rangschikk.	Aantal	%	Rangschikk.
Italië	195.586	22,7	1	162.826	14,5	1
Frankrijk	109.322	12,7	2	145.272	13	2
Nederland	106.822	12,4	3	137.780	12,3	3
Marokko	88.813	10,3	4	84.735	7,6	4
Polen	6.928	0,8	15	49.661	4,4	5
Spanje	45.356	5,3	6	47.996	4,3	6
Duitsland	34.579	4	7	39.841	3,6	7
Turkije	56.172	6,5	5	39.828	3,6	8
Portugal	25.634	3	9	34.464	3,1	9
Roemenië	2.391	0,3	31	33.600	3	10
Alle landen samen	861.685	100	-	1.119.256	100	-

Voornaamste nationaliteitslanden van de buitenlandse ingezetenen waren op 1 januari 2011 Italië, Frankrijk, Nederland en Marokko. Staatsburgers uit die landen vormen vrijwel de helft van de buitenlandse bevolking in België. Tien jaar geleden voerden diezelfde landen ook al de lijst aan van de herkomstlanden van de in België wonende buitenlanders. Polen en Roemenië zijn de landen waarvan het aantal staatsburgers in de loop van het laatste decennium het snelst is gestegen. Het aantal personen van Poolse nationaliteit is met factor zeven toegenomen in tien jaar, terwijl het aantal Roemeense ingezetenen meer dan vertienvoudig is. Relatief gezien is het aandeel in de totale buitenlandse bevolking van ingezetenen afkomstig uit die twee landen gestegen van minder dan 1% tot respectievelijk 4 en 3%. Voor de andere landen is het aandeel relatief stabiel gebleven.

De bevolking met een vreemde nationaliteit is ongelijkmatig verspreid over het nationale grondgebied. Allereerste concentratiezone is de Brusselse agglomeratie, waar vreemde staatsburgers in bepaalde gemeenten een bijna even grote groep uitmaken als de Belgen. Dit geldt voor Sint-Gillis (45,7%), Elsene (44,3%) en Etterbeek (42,1%). Die zone loopt over de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heen en treft daarbij ook alle aan het Zoniënwoud palende gemeenten, van Tervuren tot Waterloo, waar vele Amerikaanse en Britse staatsburgers zich hebben gevestigd.

Vreemdelingen per gemeente op 01.01.2011

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

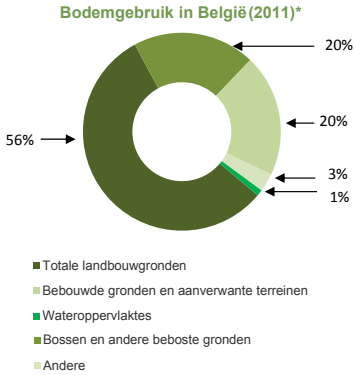
De tweede concentratiezone wordt gevormd door een reeks grensgemeenten, meer bepaald de gemeenten die aan de rand liggen van de agglomeraties Rijsel (Frankrijk), Aken (Duitsland), Maastricht (Nederland) en Luxemburg, waar vele uit die steden afkomstige buitenlanders zich in België gevestigd hebben. Verder vinden we belangrijke aandelen buitenlandse ingezetenen in de voornaamste stadskernen van het land (Antwerpen, Luik, Gent) en ook in de universiteitssteden (Leuven, Ottignies-Louvain-la-Neuve). Tot slot zijn buitenlanders ook talrijk te vinden langs de aloude Waalse industriële as, waar hun aanwezigheid nu historisch genoemd mag worden. Voorbeelden zijn de Italianen in de gemeenten van de Borinage en van de streek Centre (rond La Louvière).

Vroegere nationaliteit van personen die de Belgische nationaliteit hebben verworven						
Land van de vroegere nationaliteit	2005			2010		
	Aantal	%	Rangschikk.	Aantal	%	Rangschikk.
Marokko	7.977	25,3	1	7.380	21,3	1
Italië	2.086	6,6	3	2.833	8,2	2
Turkije	3.602	11,4	2	2.760	8,0	3
Rusland	297	0,9	18	1.641	4,7	4
Congo (Democratische Rep.)	1.917	6,1	4	1.603	4,6	5
Algerije	739	2,3	7	739	2,1	6
Frankrijk	772	2,4	5	717	2,1	7
Nederland	672	2,1	9	641	1,9	8
Voormalig Servië en Montenegro	769	2,4	6	634	1,8	9
Pakistan	306	1,0	16	605	1,7	10
Alle landen samen	31.512	100	-	34.635	100	-

In de loop van 2010 lieten 34.635 personen zich tot Belg naturaliseren. De naturalisatiegraad bedraagt daardoor 3,2% van de buitenlandse bevolking. De voornaamste landen van de vorige nationaliteit van de personen die in 2010 de Belgische nationaliteit hebben verworven, zijn Marokko, Italië, Turkije, Rusland en de Democratische Republiek Congo. Nagenoeg een op de vijf personen die in dat jaar de Belgische nationaliteit hebben verworven is van Marokkaanse herkomst, en een persoon op vier is afkomstig van de overige vier vernoemde landen. Vijf jaar terug stonden Marokko, Turkije en Italië ook al bovenaan de lijst van de herkomstlanden van de nieuwe Belgen. Rusland is het herkomstland met de sterkste stijging; het klom met name van minder dan 1% van de nieuwe Belgen in 2005 tot bijna 5% in 2010, en van de achttiende tot de vierde plaats in vijf jaar.

2 | Grondgebied en leefmilieu

A | Oppervlakte en bodemgebruik

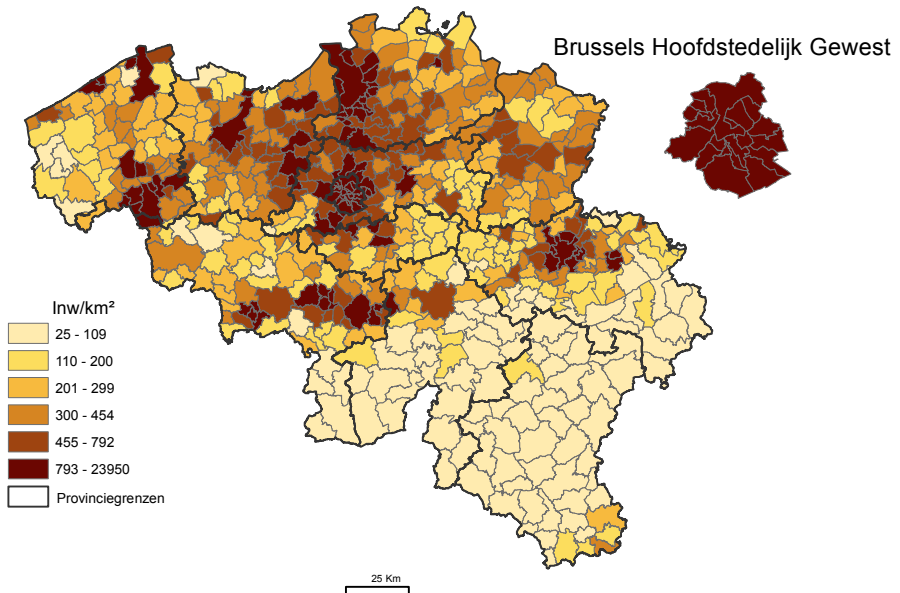

De oppervlakte van België beslaat 30.528 km² land, waaraan 3.462 km² zeeoppervlakte moet worden toegevoegd, namelijk in de Noordzee. Wallonië neemt 55,2% van die globale oppervlakte voor haar rekening, iets meer dan Vlaanderen, met 44,3%. Daartegenover staat dat de bevolkingsdichtheid in Vlaanderen veel hoger ligt dan in Wallonië, met name ruim dubbel zo hoog. Vooral de Ardennen zijn betrekkelijk dun bevolkt.

Die landoppervlakte bestaat voor het merendeel uit landbouwgrond, gevolgd door bosgebied en bebouwde grond. Dit laatste breidt zich jaar na jaar verder uit, hoofdzakelijk ten koste van landbouwgrond. Bossen en andere natuurgebieden blijven daarbij vrijwel stabiel.

* Gegevens berekend volgens de definitie van de kadastrale aarden.

Bevolkingsdichtheid per gemeente op 01.01.2011

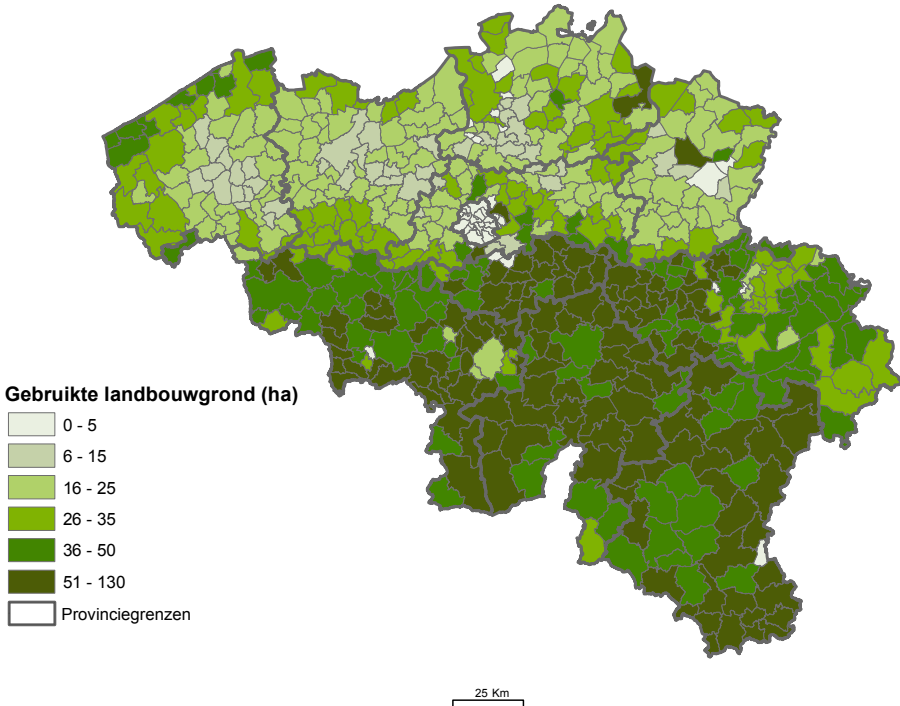

B | Landbouw

Het aantal land- en tuinbouwbedrijven in België blijft jaar na jaar dalen. In 2010 waren dat er nog 42.854. In 30 jaar tijd is het aantal bedrijven verminderd met factor 2,6 (op 10 bedrijven geregistreerd in 1980 zijn er anno 2010 meer dan 6 verdwenen). De totale oppervlakte van alle land- en tuinbouwbedrijven samen gaat echter veel minder snel achteruit. Bedrijven worden dus steeds groter. De gemiddelde oppervlakte is gestegen van 12 ha in 1980 tot 32 ha in 2010. Die concentratie van landbouwgrond is een vaste evolutie die onverminderd blijft aanhouden.

Gemiddelde oppervlakte van landbouwbedrijven in 2010

Land - en tuinbouw			
Productiemiddelen	2010	2011	2010/2011
aantal bedrijven	42.854	39.528	*
aantal arbeidskrachten	80.944	74.399	-8,1%
voltijds	42.917	-	
oppervlakte cultuurgrond (ha)	1.358.019	1.337.303	-1,5%
Dieren (X 1000)			
runderen	2.593	2.560	-1,2%
melkkoeien	521	507	-2,5%
varkens	6.430	6.521	+1,4%
schapen	120	114	-5,4%
geiten	32	36	+11,0%
hoefdieren	37	36	-2,5%
pluimvee	34.375	36.442	+6,0%
leghennen	11.595	12.292	+6,0%
vleeskippen	21.899	23.084	+5,4%
Teelten (in ha)			
granen voor de korrel	339.102	327.679	-3,4%
wintertarwe	206.282	182.709	-11,4%
wintergerst	40.512	39.641	-2,2%
korrelmaïs	62.531	72.025	+15,2%
nijverheidsgewassen	92.491	94.162	+1,8%
suikerbieten	59.303	62.199	+4,9%
vlas	11.048	11.296	+2,2%
koolzaad	11.279	12.016	+6,5%
aardappelen	81.760	82.341	+0,7%
voedergewassen	267.409	269.405	+0,7%
voedermaïs	176.313	173.540	-1,6%
groenten in openlucht	40.941	40.038	-2,2%
braakland	9.592	7.307	-23,8%
teelt vaste planten	21.674	21.671	-0,0%
blijvend grasland	499.687	488.924	-2,2%
teelten in serres	2.140	1.819	-15,0%

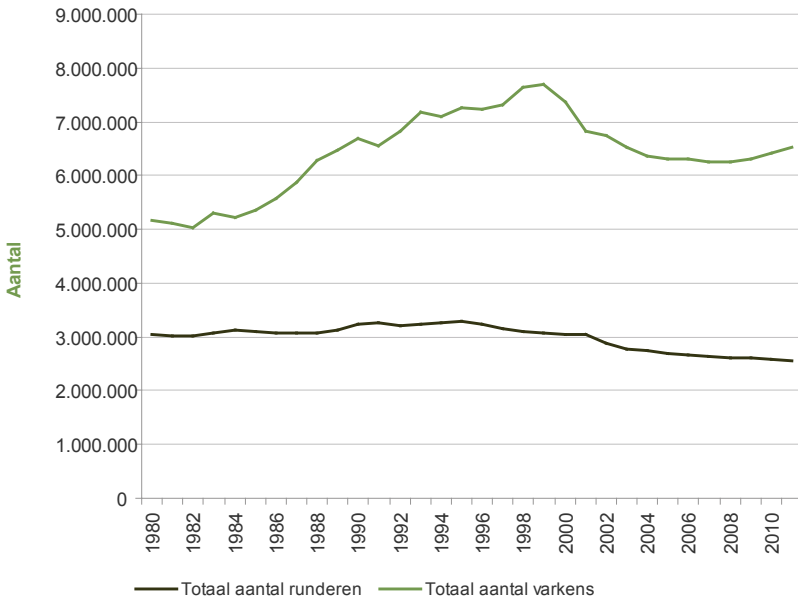
* Om de landbouwenquête administratief te vereenvoudigen, is de editie van 2011 niet meer gebaseerd op de landbouwers die op de landbouwstelling van 2010 een aangifteformulier hebben ingevuld, maar op de landbouwers die een 'oppervlakteaangifte' hebben ingediend bij de gewesten. Het voornaamste gevolg is een vermindering van het aantal landbouweenheden (of -bedrijven) dat in het register wordt onderscheiden. Het jaar 2011 wordt dus gekenmerkt door een chronologische breuk in het landbouwbedrijvenregister.

Minder eenvormig blijkt de evolutie van de veestapel. Het aantal runderen en varkens is vanaf de tweede helft van de jaren 1990 begonnen te dalen.

Daartegenover staat de gestage stijging van het aantal dieren per bedrijf, zowel bij runderen als bij varkens, wat duidt op een streven naar een steeds groter schaalvoordeel. Het aantal runderen per bedrijf bedroeg 104 in 2010 tegenover 38 in 1980. Bij de varkens is dit aantal over dezelfde periode gestegen van 124 tot 1.091.

Evolutie van het aantal runderen en varkens in België

C | Afvalstoffen

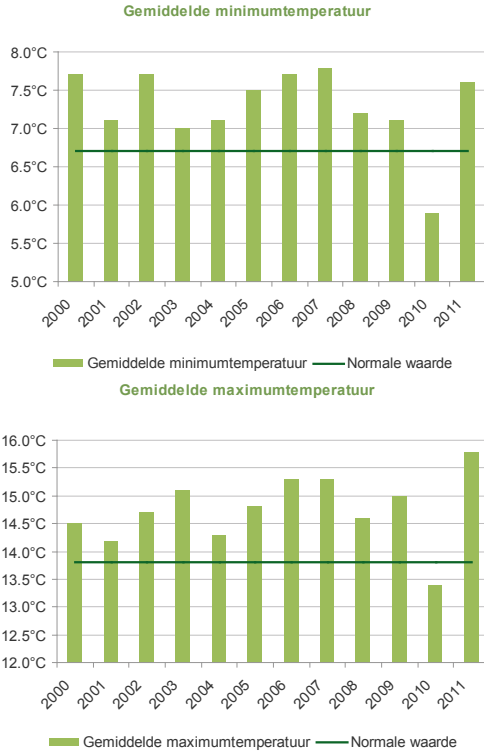
Gemeentelijk afval omvat al het afval dat door de gemeentelijke ophaaldiensten, containerparken, straatvegers, ... verzameld wordt, met uitzondering van bouw- en sloopafval. De hoeveelheid afval, die in de voorgaande jaren in stijgende lijn was, is in 2010 met bijna 4% gedaald. Tegelijk is de recyclagegraad verder gestegen en is het volume gestort afval blijven dalen. Ook nam de hoeveelheid afval bestemd voor de verbrandingsoven verder af.

Selectieve inzameling, verwerking en recyclage							
in 1.000 ton	1995	2000	2005	2007	2008	2009	2010
Productie	4.613	4.874	5.024	5.256	5.242	5.277	5.074
Storting	2.004	749	354	265	264	268	61,76
Verbranding (totaal)	1.637	1.580	1.757	1.749	1.833	1.811	1.746
met energiewinning	701	1.459	1.675	1.734	1.820	1.797	1.743
zonder energiewinning	935	121	82	16	13	13	2,9
Gerecycleerd	513	1.265	1.537	1.697	1.760	1.887	1.883
Gecomposteerd of gefermenteerd	363	1.091	1.165	1.237	1.202	1.261	1.041
per capita (kg/inwoner)	1995	2000	2005	2007	2008	2009	2010
Productie	455	476	481	497	491	495	468
Storting	198	73	34	25	25	25	6
Verbranding (totaal)	162	154	168	165	172	170	161
met energiewinning	69	143	160	164	171	168	161
zonder energiewinning	92	12	8	1	1	1	0
Gerecycleerd	51	124	147	160	165	177	174
Gecomposteerd of gefermenteerd	36	107	111	117	113	118	96

D | Klimaat

In het eerste decennium van de 21e eeuw overstegen zowel de minimum- als de maximumtemperaturen nagenoeg elk jaar de "normale" waarden ; alleen het jaar 2010 vormt hierop een uitzondering.

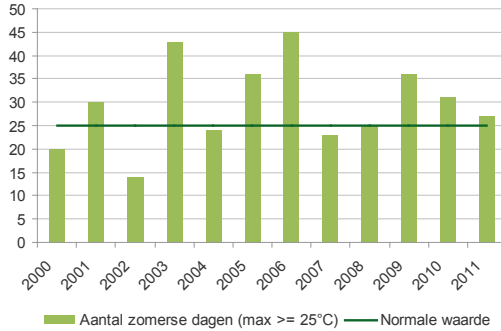

Tot 2008 bleef het aantal winterdagen onder de normale waarden; in 2009 stegen de waarden lichtjes boven de norm uit, terwijl 2010 een piekjaar was met 27 heuse winterdagen.

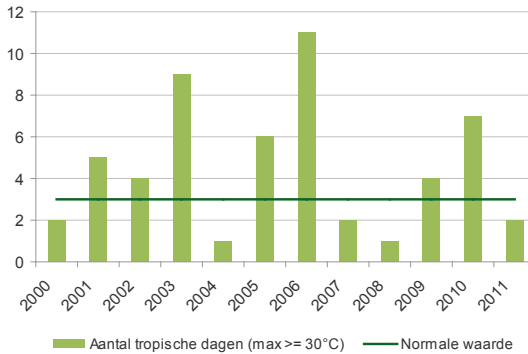
Bron: Koninklijk Meteorologisch Instituut van België.
Metingen in Ukkel

Het eerste decennium werd voorts gekenmerkt door een hoger dan gemiddeld aantal zomerdagen, inclusief enkele tropische zomerdagen, maar wel met forse schommelingen van jaar tot jaar.

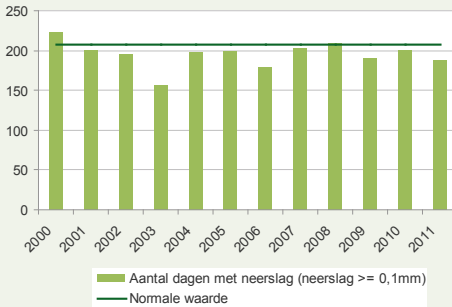
Aantal zomerse dagen (max >= 25°C)

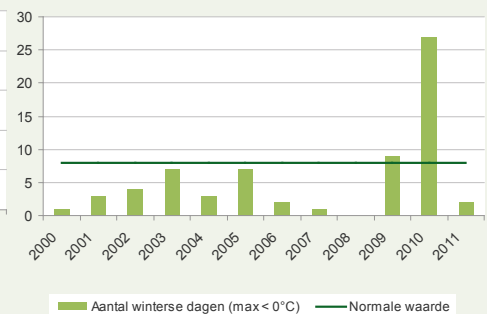
Aantal tropische dagen (max >= 30°C)

Aantal dagen met neerslag (neerslag >= 0,1mm)

Aantal winterse dagen (max < 0°C)

A | Bruto binnenlands product en economische groei

Het bruto binnenlands product (bbp) van België - de totale productie van goederen en diensten in België - was in 2011 gelijk aan 368,3 miljard euro. Hoewel het land qua bevolking slechts goed is voor ongeveer 2,2% van de totale Europese bevolking, bedraagt het bbp tegen marktprijzen 2,9% van dat van de Europese Unie en 3,9% van dat van de eurozone.

Bruto binnenlands product tegen marktprijzen (miljoen euro)						
	2002	2007	2008	2009	2010	2011
Europese Unie	9.946.372,9	12.397.501,2	12.466.842,7	11.745.353,9	12.255.454,4	12.629.458,3
België	268.620,0	335.814,0	346.385,0	340.788,0	354.688,0	368.304,0
Duitsland	2.132.200,0	2.428.500,0	2.473.800,0	2.374.500,0	2.476.800,0	2.570.800,0
Frankrijk	1.542.927,6	1.886.792,1	1.933.195,0	1.889.231,0	1.932.801,5	1.996.017,4
Luxemburg	23.992,3	37.490,5	39.436,5	37.392,6	40.266,9	42.821,7
Nederland	465.214,0	571.773,0	594.481,0	571.145,0	588.414,0	602.105,0
Verenigd Koninkrijk	1.710.109,3	2.054.236,2	1.800.710,8	1.564.475,7	1.706.301,9	1.737.089,2
Verenigde Staten	11.254.547,4	10.236.191,2	9.716.820,8	9.993.547,5	10.957.607,3	10.843.390,8
Japan	4.227.909,5	3.181.241,6	3.287.696,3	3.614.690,0	4.144.643,0	4.221.566,3

Toelichting: Marktprijzen zijn de prijzen van het betreffende jaar. Vaste prijzen zijn prijzen ten opzichte van een basisjaar. Om vaste prijzen te bekomen worden de marktprijzen gecorrigeerd voor inflatie.

Om het bbp correct te kunnen vergelijken tussen landen, moet er worden gecorrigeerd voor het aantal inwoners en voor het prijsniveau. Door gebruik te maken van het bbp per inwoner in koopkrachtpariteit kunnen de niveaus van het bruto binnenlands product van de verschillende landen onderling vergeleken worden.

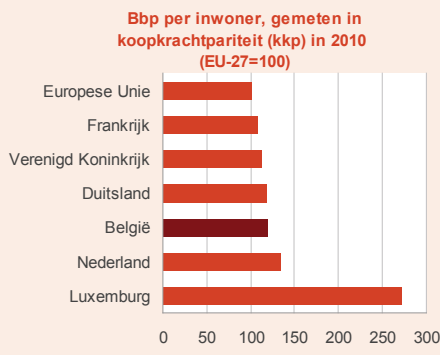
Daar waar België voor het bbp per inwoner gecorrigeerd voor koopkrachtpariteit zich in 2009 nog op hetzelfde niveau bevond als Duitsland, bevond het land zich net boven het niveau van Duitsland in 2010. België bevindt zich ook 19 punten boven het niveau van het gemiddelde van de Europese unie.

Wanneer naar de economische groei gekeken wordt, dan kan worden vastgesteld dat het voorzichtige herstel van 2010 in een lager tempo werd voortgezet in 2011. Ondanks de vertraging groeide de Belgische economie in 2011 sterker dan het gemiddelde van de Europese Unie. Het groeipercentage van het bbp van België, gecorrigeerd voor prijsschommelingen, bedroeg 1,9% ten opzichte van een gemiddelde groei in de EU van 1,5%. In vergelijking met onze buurlanden had alleen Duitsland een hoger groeipercentage.

Groeipercentage van het bbp in volume - wijziging als percentage ten opzichte van het jaar voordien								
	1990	2000	2005	2009	2010	2011	2012 (f)	2013 (f)
Europese Unie	:	3,9	2	-4,3	2	1,5	0	1,3
België	3,1	3,7	1,8	-2,8	2,2	1,9	0	1,2
Duitsland	:	3,1	0,7	-5,1	3,7	3	0,7	1,7
Frankrijk	2,6	3,7	1,8	-2,7	1,5	1,7	0,5	1,3
Luxemburg	:	8,4	5,4	-5,3	2,7	1,6	1,1	2,1
Nederland	4,2	3,9	2	-3,5	1,7	1,2	-0,9	0,7
Verenigd Koninkrijk	0,8	4,5	2,1	-4,4	2,1	0,7	0,5	1,7
Verenigde Staten	1,9	4,1	3,1	-3,5	3	1,7	2	2,1
Japan	5,6	2,3	1,3	-5,5	4,4	-0,7	1,9	1,7

(f): prognose

Toelichting: De jaarlijkse berekening van het groeipercentage van het bbp in volume laat vergelijkingen toe van de dynamiek van economische ontwikkeling tegelijk doorheen de tijd en tussen economieën van verschillende groottes. Voor de berekening van het groeipercentage van het bbp in volume wordt het bbp in vaste prijzen vergeleken met de prijzen van het jaar voordien en de ontwikkeling van het volume die zo wordt berekend, wordt aan een referentiejaar toegekend. Dat wordt een kettingindex genoemd. Bijgevolg dragen prijsschommelingen niet bij tot een stijging van het groeipercentage.

Bruto binnenlands product								
Bruto toegevoegde waarde per bedrijfstak, ramingen tegen lopende prijzen (miljoen euro, bruto gegevens)								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Groei 2011/2006	Groei 2011/2010
Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	2.418	2.488	2.077	2.044	2.319	2.015	-16,7%	-13,1%
Nijverheid	54.050	55.875	55.370	50.041	52.491	56.242	4,1%	7,1%
Bouwnijverheid	15.323	16.637	17.996	17.750	17.999	18.967	23,8%	5,4%
Diensten	212.348	224.310	234.199	234.887	243.369	251.567	18,5%	3,4%
Handel, vervoer en verkeer	70.203	74.473	76.870	74.544	77.170	80.125	14,1%	3,8%
Financiële diensten, immobiëlen, huur en diensten aan bedrijven	77.736	82.438	85.838	86.338	89.533	91.528	17,7%	2,2%
Overheid en onderwijs	39.305	40.957	43.290	44.794	46.210	48.066	22,3%	4,0%
Andere diensten	25.104	26.442	28.201	29.211	30.456	31.848	26,9%	4,6%
Andere componenten	34.691	36.505	36.744	36.065	38.510	39.513	13,9%	2,6%
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	318.829	335.814	346.385	340.788	354.688	368.304	15,5%	3,8%

Bron: Instituut voor de nationale rekeningen

Binnen de dienstensector nemen de 'financiële diensten, immobiëlen, huur en diensten aan bedrijven' het grootste aandeel voor hun rekening in 2011 met 36,4% van de totale productie van de dienstensector, gevolgd door 'handel, vervoer en verkeer' met 31,9% en 'overheid en onderwijs' met 19,1%.

Wanneer er naar de opsplitsing van het Belgische bbp gekeken wordt, dan stellen we vast dat de tendens van België als diensteneconomie behouden blijft. Er moet wel opgemerkt worden dat het aandeel van de tertiaire sector (diensten) in het bbp in 2010 nog 68,6 % bedroeg en in 2011 een lichte terugval kende tot 68,3%.

De lichte terugval van het aandeel van de tertiaire sector is te danken aan een stijging van het aandeel van de secundaire sector (industrie en bouwnijverheid) van 19,9% in 2010 tot 20,4% in 2011. Het aandeel van de primaire sector (landbouw) verliest verder aan belang en daalt tot 0,5%.

B | Prijzen

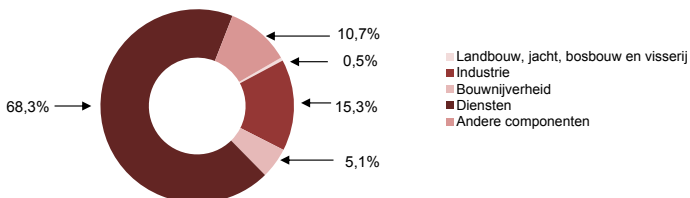
Het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (GICP) maakt het mogelijk om de prijswijzigingen op Europees niveau te vergelijken. De evolutie van deze index toont dat de prijzen in België tussen 2005 en 2011 minder snel gestegen zijn dan het gemiddelde in de Europese Unie. De stijging in onze buurlanden Nederland, Frankrijk en Duitsland was echter nog een stuk minder uitgesproken. Luxemburg kende daarentegen een sterkere stijging dan België. In 2011 stegen de Belgische prijzen sneller dan het Europese gemiddelde en vooral onder invloed van de stijgende energieprijzen lag de totale inflatie in België in 2011 hoger dan in de buurlanden Nederland, Frankrijk en Duitsland. Luxemburg kende ook in 2011 een sterkere stijging dan België.

GICP jaarlijks gemiddelde indexcijfer (2005 = 100)

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Inflatie 2011
Europese Unie	88,45	100	102,31	104,73	108,56	109,63	111,91	115,38	3,1%
België	90,67	100	102,33	104,19	108,87	108,86	111,4	115,27	3,5%
Duitsland	92,4	100	101,8	104,1	107	107,2	108,4	111,1	2,5%
Frankrijk	90,46	100	101,91	103,55	106,82	106,93	108,79	111,28	2,3%
Luxemburg	87,12	100	102,96	105,69	110,01	110,02	113,1	117,32	3,7%
Nederland	87,06	100	101,65	103,26	105,54	106,57	107,56	110,23	2,5%
Verenigd Koninkrijk	93,1	100	102,3	104,7	108,5	110,8	114,5	119,6	4,5%

Toelichting: De geharmoniseerde indexcijfers van de consumptieprijzen zijn ontworpen om internationale vergelijkingen van de inflatie van de consumptieprijzen mogelijk te maken.

Uitsplitsing van het bruto binnenlands product 2011

Wanneer het peil van vergelijkende consumptieprijzen vergeleken wordt, kan vastgesteld worden dat België in 2010 relatief duur was. Het indexcijfer van België bevindt zich 11,4 punten boven dat van het gemiddelde van de EU. Er treedt wel een lichte daling op ten opzichte van 2009. In vergelijking met onze buurlanden, uitgezonderd Luxemburg, is België ook duurder voor consumptieve bestedingen.

Peil van vergelijkende prijzen van de consumptieve bestedingen van de huishoudens inclusief indirecte belastingen (EU-27=100)						
	1995	2000	2005	2008	2009	2010
Europese Unie	100	100	100 (b)	100	100	100
België	113,7	102	106,4 (b)	110,3	112,3	111,4
Duitsland	118,8	106,5	103,3 (b)	103,5	106,1	104,3
Frankrijk	118,5	105,9	108,2 (b)	110,7	112,4	110,8
Luxemburg	113,6	101,5	111,6 (b)	117,2	120,9	120,5
Nederland	111,3	100,1	104,7 (b)	104,1	107,8	107,6
Verenigd Koninkrijk	92,4	120	109,8 (b)	103	96,6	100,2
Verenigde Staten	88,3	121,2	92,6	81,8	88,7	92,3
Japan	185,9	198,4	120,3	101,9	119,7	128,5

(b) breuk in de reeks

Toelichting: De verhouding is uitgedrukt ten opzichte van het gemiddelde van de Europese Unie (EU-27=100). Wanneer het indexcijfer van het peil van vergelijkende prijzen van een land boven (beneden) de 100 ligt, is het land relatief duur (goedkoop) ten opzichte van het gemiddelde van de EU.

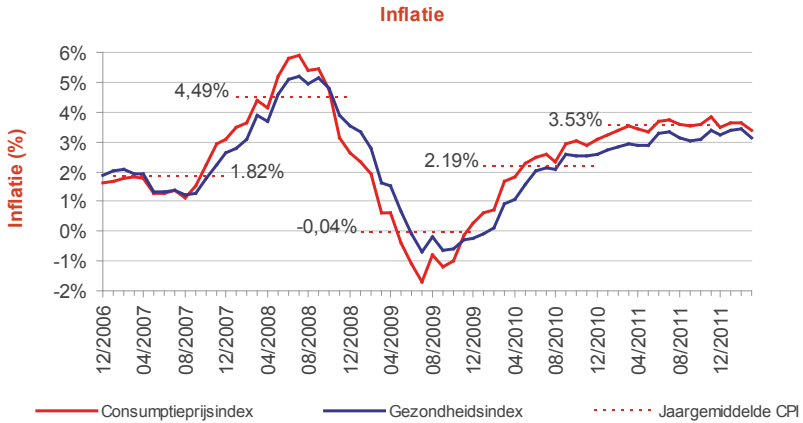

Wanneer er naar de nationale Belgische consumptieprijsindex gekeken wordt, kan vastgesteld worden dat het indexcijfer in 2011 steeg tot 117,7, wat resulteerde in een inflatie van 3,5% op jaarbasis ten opzichte van 2,2% in 2010.

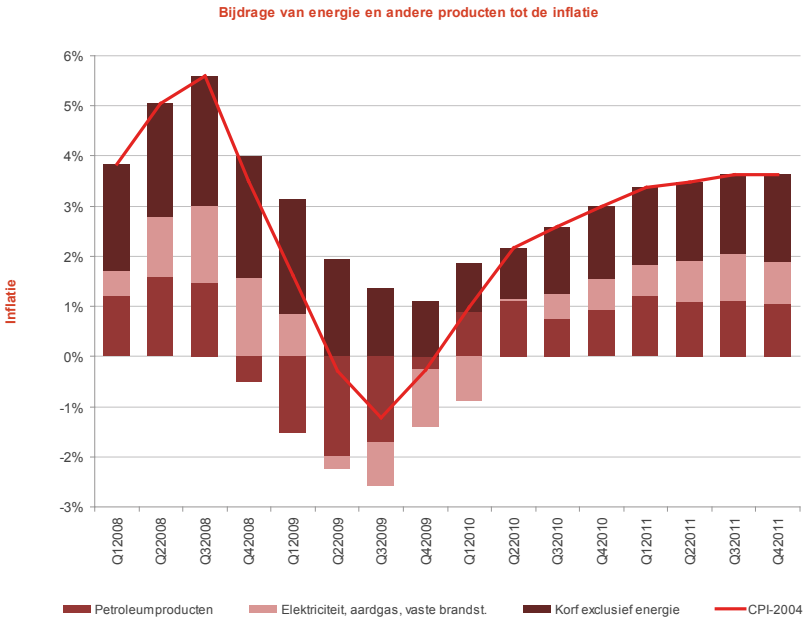
Consumptieprijsindexen (basis 2004=100) en inflatie: België									
2004 = 100	Algemene (CPI)	Inflatie	Voedingsmiddelen	Niet-voedingsmiddelen	Diensten	Huur	Algemeen zonder petroleum-producten	Algemeen zonder energie-producten	Gezondheidsindex
2000	92,6	2,5	90,6	94,5	91,3	92,0	92,3	92,1	92,8
2001	94,9	2,5	94,4	96,1	93,5	93,7	95,0	94,6	95,2
2002	96,4	1,6	96,5	96,7	96,0	96,0	96,9	96,7	97,0
2003	97,9	1,6	98,5	97,8	97,7	98,2	98,5	98,4	98,4
2004	100,0	2,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2005	102,8	2,8	101,9	103,6	102,3	102,0	101,8	101,7	102,1
2006	104,6	1,8	104,2	105,2	103,9	105,6	103,9	105,6	104,0
2007	106,5	1,8	108,0	106,3	105,8	107,4	105,9	107,3	105,8
2008	111,3	4,5	114,2	112,6	107,9	109,5	109,4	107,9	110,3
2009	111,3	0,0	115,5	109,5	111,0	111,7	110,9	109,9	110,9
2010	113,7	2,2	117,2	113,0	112,6	112,9	112,4	111,4	112,8
2011	117,7	3,5	120,1	119,0	115,1	114,1	115,3	113,4	116,1

Uit het indexcijfer van de consumptieprijs, dat rekening houdt met het prijsverloop van alle goederen en diensten, wordt er nog een ander indexcijfer afgeleid, het gezondheidsindexcijfer. De waarde van dat indexcijfer wordt bekomen door een aantal producten uit de korf van het indexcijfer van de consumptieprijs te halen, met name alcoholische dranken (in de winkel gekocht of in een café geconsumeerd), tabakswaaren en motorbrandstoffen met uitzondering van lpg. Dat gezondheidsindexcijfer wordt onder meer gebruikt voor de indexering van huurprijzen en vormt verder de basis voor de afgevlakte index (= de gemiddelde waarde van de gezondheidsindex in de 4 voorbije maanden), waarop de indexering van pensioenen, sociale uitkeringen en sommige lonen en wedden gebaseerd wordt.

De gezondheidsindex bevindt zich voor 2011 onder de consumentprijsindex omdat de stijging van voornamelijk de motorbrandstoffen niet opgenomen wordt in de berekening van dit indexcijfer. Anderzijds wordt er dan ook geen rekening gehouden met een daling van de prijzen van motorbrandstoffen. Daarom bevond de gezondheidsindex zich in 2008 boven de consumentprijsindex.

In 2011 werd de inflatie voor de helft bepaald door de energieproducten, waarbij de contributie van petroleumproducten iets groter was dan die van elektriciteit, aardgas en andere vaste brandstoffen.

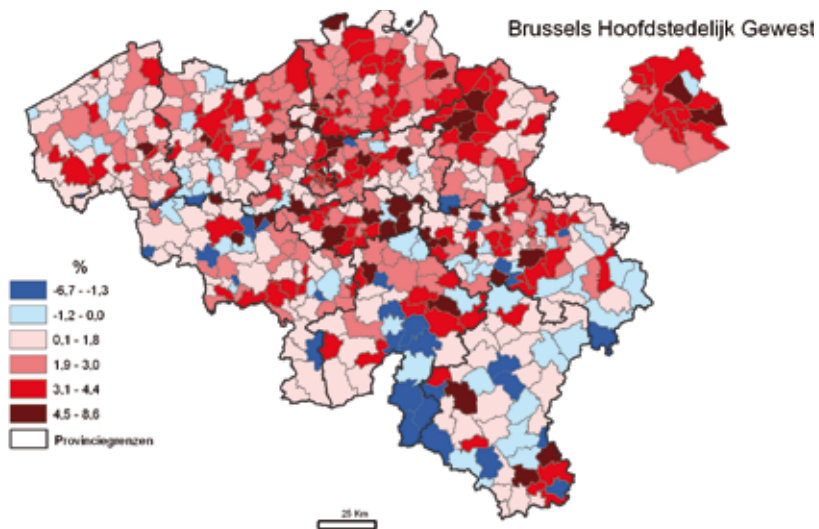
C I Demografie van de ondernemingen

Demografie van de ondernemingen					
	2007	2008	2009	2010	2011
Actieve ondernemingen begin lopend jaar	722.208	739.544	755.657	763.831	779.791
Eerste oprichtingen van btw-plichtigen	65.138	62.996	59.432	65.195	67.155
Wederonderwerpingen van btw-plichtigen	7.358	7.455	7.631	8.507	9.150
Schrapingen / Stopzettingen	-55.160	-54.338	-58.889	-57.742	-58.319
Emigratie: Brussels Hoofdstedelijk Gewest	-2.625	-2.522	-2.248	-2.605	-2.417
Emigratie: Vlaams Gewest	-1.623	-1.601	-1.568	-1.731	-1.675
Emigratie: Waals Gewest	-1.269	-1.356	-1.186	-1.316	-1.369
Emigratie: andere - buitenlandse	-642	-562	-388	-428	-362
Immigratie: Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1.983	2.027	1.782	2.007	2.012
Immigratie: Vlaams Gewest	1.955	1.919	1.646	1.997	1.777
Immigratie: Waals Gewest	1.993	1.883	1.820	1.894	1.849
Immigratie: andere - buitenlandse	228	212	142	182	185
Actieve ondernemingen einde lopend jaar	739.544	755.657	763.831	779.791	797.777

Eind 2011 waren er bijna 798.000 btw-plichtige ondernemingen in ons land actief, waarvan ongeveer 60% in het Vlaams Gewest, 30% in het Waals Gewest en 10% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat betekent een stijging met 2% ten opzichte van 2010, gelijkaardig aan die van 2010 ten opzichte van het voorgaande jaar. Waar in 2010 het aantal schrappingen/stopzettingen met 2% daalde ten opzichte van 2009, stijgt dit in 2011 opnieuw met 1% ten opzichte van 2010.

Toename/afname in % van de btw-plichtigen in 2011

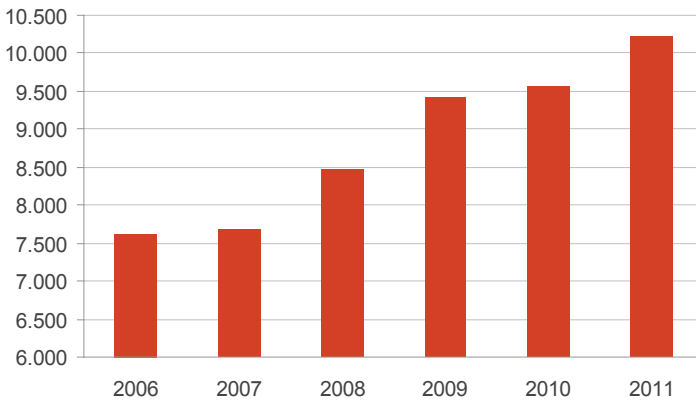
Toelichting: De kaart geeft het verschil weer tussen de oprichtingen en de schrappingen in het jaar 2011 ten opzichte van het aantal actieve btw-plichtigen in het gewest in 2010. Een positieve waarde betekent dat er meer oprichtingen waren dan schrappingen in de gemeente. Een negatieve waarde betekent dat het aantal ondernemingen in de gemeente met het desbetreffende percentage is gedaald.

D I Faillissementen

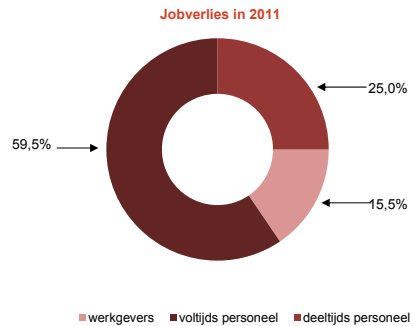
In het jaar 2011 zijn er 23.112 jobs verdwenen door 10.224 faillissementen. Het aantal faillissementen is met bijna 7% gestegen ten opzichte van 2010. Dat is 3 keer zoveel als de stijging in 2010 ten opzichte van 2009, maar nog steeds onder het niveau van 2009 en 2008 (respectievelijk 10 en 11%).

De meeste faillissementen doen zich voor in de dienstensector en handel, respectievelijk 31 en 26%. Samen zijn zij verantwoordelijk voor 50% van de verloren jobs in 2011. Gemiddeld gezien hebben faillissementen in de industriesector echter de grootste impact: in 2011 gingen er per faillissement in deze sector 6,2 jobs verloren.

Aantal faillissementen 2006-2011

Regionaal zien we nagenoeg geen verschil wat betreft gemiddeld jobverlies per faillissement. Het aantal faillissementen ten opzichte van het aantal actieve ondernemingen eind 2011 verschilt weinig voor het Vlaams en Waals Gewest en bedraagt voor beide 1%. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ligt het aantal faillissementen echter aanzienlijk hoger: bijna 3% van de actieve ondernemingen.

Vastgoed en bouw

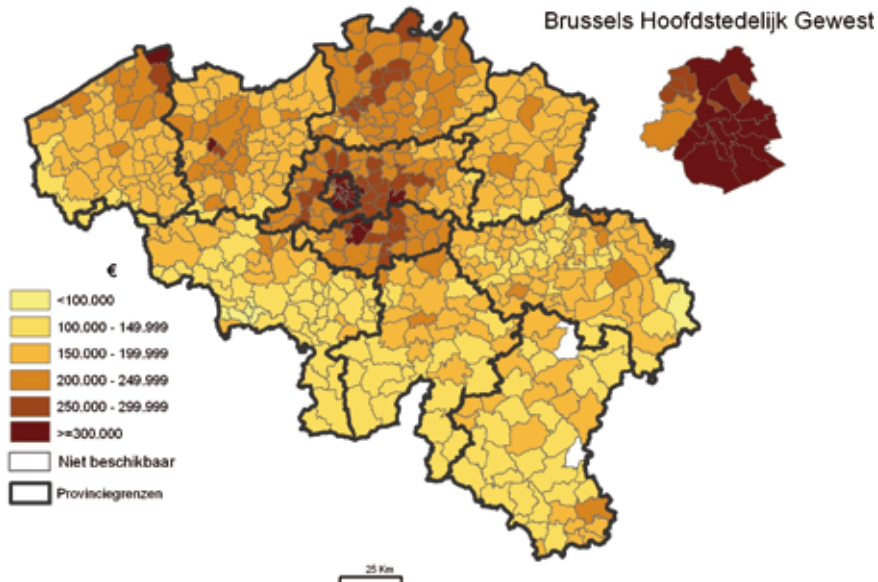
A | Vastgoedprijzen

In 2011 kostte een woonhuis gemiddeld 188.391 euro. Voor een villa moest 330.865 euro neergeteld worden. Een doorsnee appartement was voor 195.402 euro te krijgen. De prijs van bouwgrond bedroeg gemiddeld 102,6 euro/m². Sinds 1975 is de gemiddelde verkoopprijs van een woonhuis vertienvoudigd, terwijl het algemene prijsniveau over die periode met net iets meer dan factor drie toenam. Gedurende de laatste 35 jaar zijn huizen dus drie keer zo snel in waarde gestegen als de prijzen van de overige producten.

Transacties en gemiddelde prijzen van de verkopen van woonhuizen en bouwgronden						
	1975	2000	2005	2009	2010	2011
Gewone woonhuizen						
- aantal transacties	51.561	69.082	69.145	61.630	65.704	67.597
- gemiddelde prijs (euro)	18.765	79.661	131.948	172.260	181.032	188.391
Villa's, bungalows, landhuizen						
- aantal transacties	2.696	7.977	16.623	16.095	17.738	17.956
- gemiddelde prijs (euro)	67.074	266.927	262.630	301.454	319.578	330.865
Appartementen, flats, studio's						
- aantal transacties	16.081	30.047	32.959	37.191	44.396	41.775
- gemiddelde prijs (euro)	30.011	88.943	141.267	177.823	189.723	195.402
Bouwgronden						
- aantal transacties	49.002	27.175	26.920	17.586	19.817	18.425
- gemiddelde prijs (euro/m ²)	8,8	38,5	71,3	94,7	102,9	102,6

Toelichting: De statistiek van de vastgoedprijzen is gebaseerd op alle vastgoedtransacties waarvoor registratierechten dienen te worden betaald. De brongegevens hiervoor komen van het Kadaster van de FOD Financiën

Gemiddelde prijs van woonhuizen per gemeente - 2011

Op de kaart hierboven staan de gebieden met de hoogste vastgoedprijzen donker weergegeven. Dat zijn voornamelijk de gebieden rond grote steden zoals Brussel, Antwerpen en Gent, en de kust, met Knokke-Heist aan de top. De prijzen in de buurt van Aarlen worden de hoogte in gedreven door pendelaars naar het Groothertogdom Luxemburg.

B | Bouwvergunningen

In het crisisjaar 2009 nam het aantal bouwvergunningen voor nieuwe woongebouwen af met meer dan 11% ten opzichte van 2008. In 2010 was er vervolgens een fors herstel, maar in 2011 nam het aantal bouwvergunningen voor nieuwe woongebouwen terug af met meer dan 13%. De daling in 2011 is het grootst bij de eengezinswoningen, terwijl de daling in 2009 het grootst was bij de appartementen. Vlaanderen kende met -15% in 2011 een grotere afname dan Wallonië (-8,7%). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest daalde het aantal bouwvergunningen voor nieuwe woongebouwen zelfs met meer dan 22%. Opvallend is verder dat de eerdere daling van 2009 toen groter was in Wallonië (-15,2%) dan in Vlaanderen (-9,5%).

Bouwvergunningen							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
A. Nieuwbouw							
Woongebouwen							
Aantal woongebouwen	31.518	30.687	27.529	27.688	24.515	27.077	23.484
- Brussels Hoofd. Gewest	339	309	244	298	240	223	173
- Vlaams Gewest	22.072	20.506	18.326	18.198	16.476	18.766	15.940
- Waals Gewest	9.107	9.872	8.959	9.192	7.799	8.088	7.371
Aantal woningen	59.384	61.083	53.923	52.629	45.437	49.774	44.326
- Aantal eengezinswoningen	27.776	26.596	23.841	24.300	21.671	24.119	20.854
- Aantal appartementen	31.608	34.487	30.082	28.329	23.766	25.655	23.472
Gemiddelde bewoonbare oppervlakte per woning (m ²)	104	103	103	105	107	105	105
Niet-woongebouwen							
Aantal niet-woongebouwen	4.221	4.508	4.521	4.775	4.420	4.749	4608
B. Renovatie							
Aantal verbouwingen van woongebouwen	28.014	28.734	27.792	28.528	27.728	28.842	26.937
Aantal verbouwingen van niet-woongebouwen	5.988	6.073	5.968	5.861	5.225	5.245	5.187

De Belg gaat steeds kleiner wonen: de gemiddelde bewoonbare oppervlakte van een Belgische nieuwe woning is in 15 jaar gedaald met bijna 19%, met name van 129 m² naar 105 m².

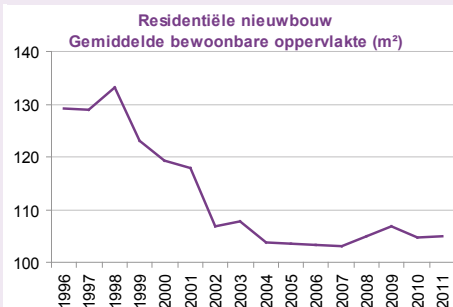
C | Inventaris van de Belgische gebouwen

Sinds 1992 is het aantal gebouwen in België met 12,7% gestegen. België telde op 1 januari 2011 4.394.166 gebouwen. Het aantal woningen is in dezelfde tijdspanne met 19,4% toegenomen tot 5.131.391. De sterkste toename zien we in het Vlaamse Gewest: 21,7% meer woningen en 14% meer gebouwen. Wallonië staat dicht bij het Belgische gemiddelde met 18,3% meer woningen en 12,2% meer gebouwen. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest valt de toename van het aantal gebouwen in vergelijking met de twee andere gewesten veel minder uit (0,5%), maar het woningbestand is er wel met 11,1% toegenomen.

Het gebouwenpark, België en gewesten (2011)

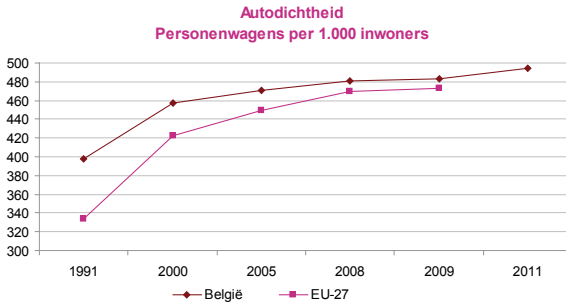
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest	België
Aantal gebouwen	194.069	2.590.288	1.609.809	4.394.166
Aantal gebouwen opgericht na 1981	10.797	704.878	287.646	1.003.321
Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte kleiner dan 45 m ²	6.970	34.546	43.642	85.158
Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte van 45 m ² tot 64 m ²	7.626	155.146	161.095	323.867
Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte van 65 m ² tot 104 m ²	70.837	614.397	431.871	1.117.105
Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte groter dan 104 m ²	32.102	1.352.089	663.345	2.047.536
Aantal gebouwen uitgerust met centrale verwarming of airconditioning	110.622	1.570.456	785.486	2.466.564
Aantal woonegelegenheden	545.313	2.985.366	1.600.712	5.131.391

De leeftijd van de gebouwen verschilt sterk van gewest tot gewest. In Vlaanderen is 27,2% van de gebouwen na 1981 opgetrokken, terwijl dat in Wallonië 17,9% bedraagt en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest slechts 5,6%.

5 | Mobiliteit en vervoer

A | Voertuigen

De autodichtheid in België is lichtjes hoger dan het Europese gemiddelde en sluit aan bij de cijfers van onze buurlanden.

In 1977 telde België één wagen per 3,55 inwoners. Vandaag neigt dat cijfer naar één wagen per twee inwoners: er zijn dus steeds meer voertuigen op onze wegen. Op 10 jaar tijd is de autodichtheid met bijna 25% gestegen.

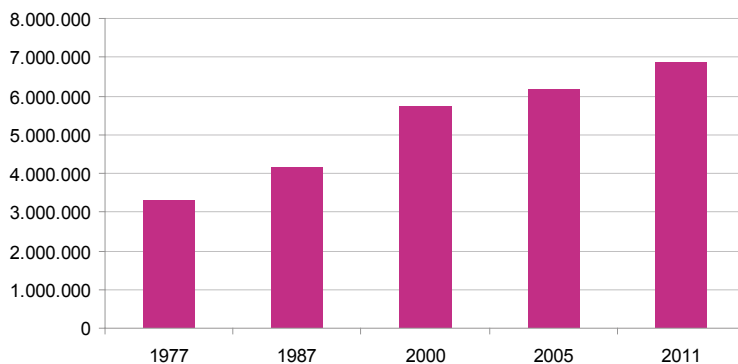
Autodichtheid: Personenwagens per 1.000 inwoners

	1991	2000	2005	2008	2009
Europese Unie	334	423	450	470	473 (e)
België	398	457	471	481	483
Duitsland	393	533	559	503	509
Frankrijk	408	463	480	:	:
Luxemburg	522	630	666	678	:
Nederland	371	412	435	460	462
Verenigd Koninkrijk	362	426	471	464	459

(:) niet beschikbaar (e): geschatte waarde

Midden 2011 reden er bijna 6,9 miljoen voertuigen in het verkeer. Het merendeel (bijna 5,5 miljoen) waren personenwagens, ofwel bijna één wagen voor elke Belg tussen 25 en 60 jaar! Er rijden bovendien meer dan 760.000 in België ingeschreven vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens, tankwagens en trekkers op onze Belgische wegen. In het jaar 2000 waren dat er ongeveer 550.000; dit is een stijging met bijna 39% in tien jaar tijd.

Grootte van het voertuigenpark (1977-2011)

Grootte van het voertuigenpark							
Op 1 augustus van het jaar + evolutie	1977	1987	2000	2005	2011	Evolutie 2011/2000	Evolutie 2011/1977
Totaal voertuigenpark (met inbegrip van motorrijwielen)	3.315.071	4.158.127	5.735.034	6.158.742	6.861.777	19,6%	107,0%
Personenwagens	2.773.344	3.497.818	4.678.376	4.918.544	5.407.015	15,6%	95,0%
- rijdend op benzine	2.595.302	2.682.730	2.732.352	2.422.338	2.005.481	-26,6%	-22,7%
- rijdend op diesel	114.622	696.791	1.867.351	2.416.818	3.341.480	78,9%	2.815,2%
Autobussen en autocars	19.517	16.095	14.722	15.391	16.100	9,4%	-17,5%
Voertuigen voor goederenvervoer (a)	236.421	296.415	502.979	604.437	714.370	42,0%	202,2%
Trekkers (b)	34.682	31.627	45.452	47.646	46.844	3,1%	35,1%
Landbouwtrekkers	114.517	146.550	162.123	168.284	180.174	11,1%	57,3%
Speciale voertuigen (c)	32.489	38.527	53.544	58.147	63.316	18,3%	94,9%
Motorrijwielen (d)	104.101	131.095	277.838	346.293	433.958	56,2%	316,9%
Inwoners per personenauto op 1 augustus	3,55	2,84	2,19	2,12	2,03		

(a) Vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens en tankwagens.

(b) Trekkers zijn bedrijfsmotorvoertuigen waaraan opleggers (voertuig zonder voorste as) gekoppeld worden.

(c) Speciale voertuigen zijn trage voertuigen waarvan de afmetingen en het gewicht de toegelaten maximumwaarden overschrijden. De hoogst toegelaten massa bedraagt in België 44 ton. De voertuigen van deze categorie mogen dus enkel op de openbare weg onder strikte voorwaarden.

(d) Alle motorrijwielen die 40 km/u of sneller rijden. Dit zijn alle motorfietsen en de meeste bromfietsen.

Na een grote terugval van het aantal Belgische inschrijvingen van nieuwe voertuigen in 2009 was er in 2010 opnieuw een toename van bijna 13% en een kleinere stijging in 2011.

Opvallend is de sterke stijging van tweedehands personenwagens in 2011 en relatief gezien van het aantal landbouwtrekkers (nieuw en tweedehands). Anderzijds daalden de inschrijvingen van autobussen en autocars verder in 2011.

Inschrijvingen motorvoertuigen						
	1998	2008	2010	2011	Evolutie 2011/1998	Evolutie 2011/2010
Inschrijvingen nieuwe voertuigen	549.172	656.112	644.275	682.399	+24,26%	+5,92%
Personenwagens	463.724	540.542	551.661	577.382	+24,51%	+4,66%
Autobussen en autocars	1.031	1.207	1.020	717	-30,46%	-29,71%
Voertuigen voor goederenvervoer (a)	54.711	70.497	56.793	66.037	+20,70%	+16,28%
Trekken (b)	5.495	6.331	3.409	5.355	-2,55%	+57,08%
Landbouwtrekkers	2.944	3.901	2.860	3.283	+11,51%	+14,79%
Motorrijwielen (c)	21.267	30.112	26.343	26.845	+26,23%	+1,91%
Inschrijvingen van tweedehandsvoertuigen (d)	755.199	742.926	776.324	854.815	+13,19%	+10,11%
Personenwagens	677.272	653.109	676.572	745.858	+10,13%	+10,24%
Autobussen en autocars	1.137	810	768	727	-36,06%	-5,34%
Voertuigen voor goederenvervoer (a)	66.048	77.426	87.584	95.247	+44,21%	+8,75%
Trekken (b)	4.698	3.288	3.568	3.963	-15,64%	+11,07%
Landbouwtrekkers	6.044	8.293	7.832	9.020	+49,24%	+15,17%

(a) Vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens en tankwagens.

(b) Trekken zijn bedrijfsmotorvoertuigen waaraan opleggers (voertuig zonder voorste as) gekoppeld worden.

(c) Alle motorrijwielen die 40 km/u of sneller rijden. Dit zijn alle motorfietsen en de meeste bromfietsen.

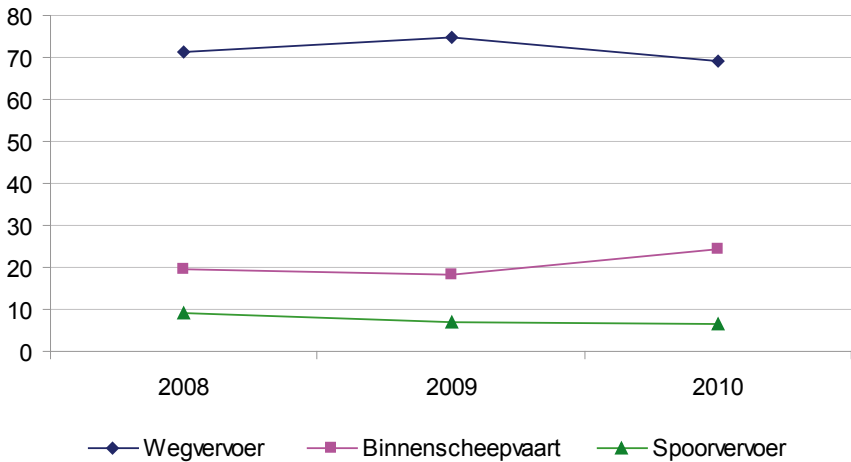
(d) Motorrijwielen niet inbegrepen.

B | Vrachtvervoer

Het goederenvervoer over de weg blijft in België de belangrijkste vervoerswijze (bijna 70% van het totale vervoer) hoewel het licht afneemt ten voordele van de binnenscheepvaart. Het goederenvervoer per spoor neemt sinds 2008 verder af. Voor de totaal vervoerde hoeveelheden op Belgisch grondgebied over de verschillende vervoersmodi blijft het aandeel van het binnenlands vervoer (47%), aanvoer (22%), uitvoer (22%) en transit (8%) quasi constant over de jaren.

Opsplitsing volgens vervoerswijze

(in % van het totale vrachtvervoer over het Belgisch grondgebied in ton) (1)

(1) vrachtvervoer door Belgische + buitenlandse voertuigen

Het goederenvervoer over de weg door in België ingeschreven voertuigen herstelt zich erg langzaam in 2010.

Vergeleken met 2000 is het vrachtvervoer door Belgische voertuigen gedaald met ongeveer 30%. Dit is vermoedelijk te wijten aan de delocalisatie van het vervoer per vrachtwagen naar het buitenland.

Goederenvervoer over de weg door in België ingeschreven voertuigen									
	Eenheid	1996	2000	2005	2008	2009	2010	2010/2009	2010/2000
Vervoerd gewicht	1.000 t	367.603	411.623	337.863	317.599	297.824	296.149	-1%	-28%
Tonkilometer	mln tkm	42.756	51.023	43.846	38.355	36.173	35.001	-3%	-31%

Het gaat om het goederenvervoer over de weg (op Belgisch en buitenlands grondgebied) door in België ingeschreven voertuigen met een nuttig laadvermogen van minstens 1 ton.

De zeevaart blijft een belangrijke sector voor ons land en een indicator voor de toestand van de economie. In 2009 werd de economische crisis zwaar gevoeld, maar reeds in 2010 volgde een behoorlijk herstel. Ook in 2011 steeg de hoeveelheid geladen en geloste goederen, en dit ondanks een lagere scheepsactiviteit.

Het passagiersvervoer (cruise-passagiers niet inbegrepen) blijft achteruit gaan omwille van het succes van de Eurostar en het verminderde ferry-aanbod.

Zeevaart							
	2000	2005	2008	2009	2010	2011	2011/2010
Binnengekomen zeeschepen (a)	32.594	30.785	34.028	27.441	28.812	28.306	-1,8%
Vertrokken zeeschepen (a)	30.385	28.342	34.995	28.114	29.640	29.262	-1,3%
Ladingen (x 1.000 t)	68.801	89.999	102.907	91.272	100.794	102.543	+1,7%
Lossingen (x 1.000 t)	111.082	116.667	138.370	110.692	125.561	128.375	+2,2%
Ontscheppte passagiers (x 1.000)	766	391	333	276	300	243	-19,0%
Ingeschepte passagiers (x 1.000)	757	391	339	290	310	254	-18,1%

(a) Inclusief extracommunautaire doorvoer.

C | Verkeersongevallen

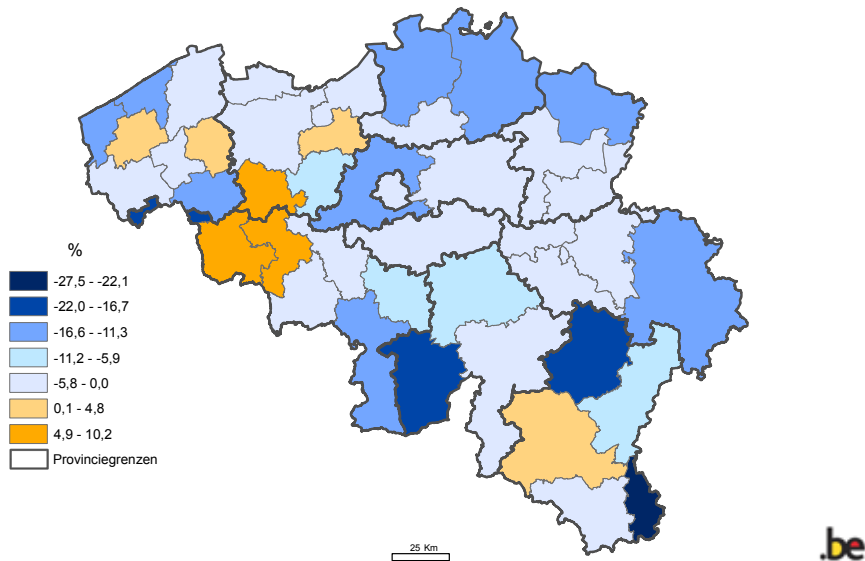
Verkeersslachtoffers: aantal doden per miljoen inwoners					
	1998	2003	2005	2008	2010
Europese Unie	123	102	132	78	62
België	147	117	143	88	77*
Duitsland	95	80	116	54	45
Frankrijk	153	101	154	67	62
Luxemburg	135	118	173	72	64
Nederland	68	63	86	41	32
Verenigd Koninkrijk	61	62	65	43	31

Verkeersslachtoffers: aantal doden in absolute cijfers					
	1998	2003	2005	2008	2010
Europese Unie	58.982	50.351	45.346	34.500	30.900
België	1.500	1.214	1.089	943	840*
Duitsland	7.792	6.613	5.361	4.152	3.648
Frankrijk	8.920	6.058	5.318	4.273	3.992
Luxemburg	57	53	46	47	32
Nederland	1.066	1.028	750	644	537
Verenigd Koninkrijk	3.581	3.658	3.336	2.337	1.905

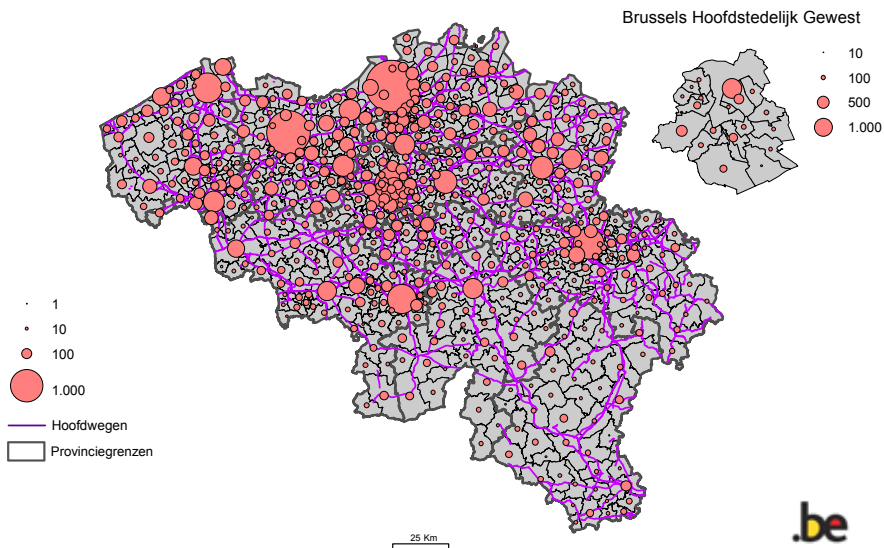
* Cijfers Eurostat + update voor België door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

In 2010 daalde het totale aantal ongevallen met doden en gewonden voor het hele jaar met bijna 4% t.o.v. 2009, met name van 47.798 tot 45.927. Die afname ging gepaard met een al even opmerkelijke evolutie van de ernst van die ongevallen: minder slachtoffers (3,8%), minder "doden 30 dagen" (10,9%), minder zwaargewonden (10,0%) en minder lichtgewonden (3,0%). Een en ander bevestigt de eerder waargenomen langetermijntendens over het gehele Belgische grondgebied.

Evolutie van het aantal verkeersongevallen per arrondissement tussen 2005 en 2010

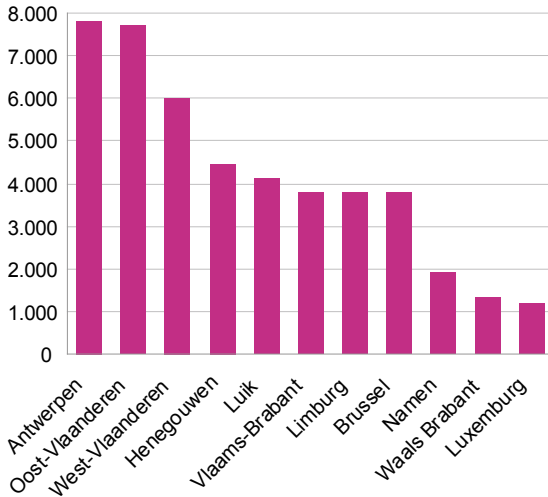
Aantal ongevallen per gemeente 2010

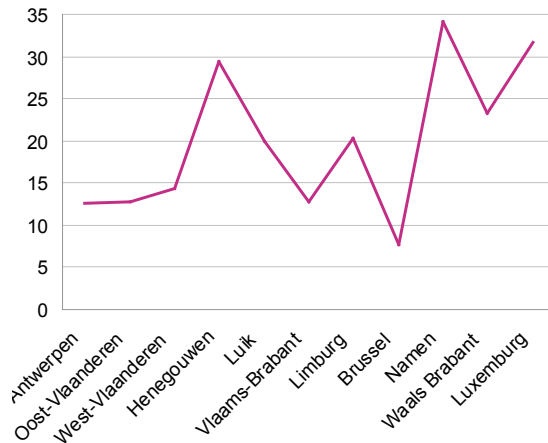

Het aantal ongevallen schommelt echter sterk naargelang de locatie in het land. De provincies Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen kennen een hoger aantal ongevallen. Wordt echter de ernst van de ongevallen van naderbij bekeken, dan vallen de provincies Henegouwen, Namen en Luxemburg op door een groter aantal overlijdens per duizend ongevallen.

Aantal verkeersongevallen per provincies - 2010

Aantal doden per duizend verkeersongevallen per provincies - 2010

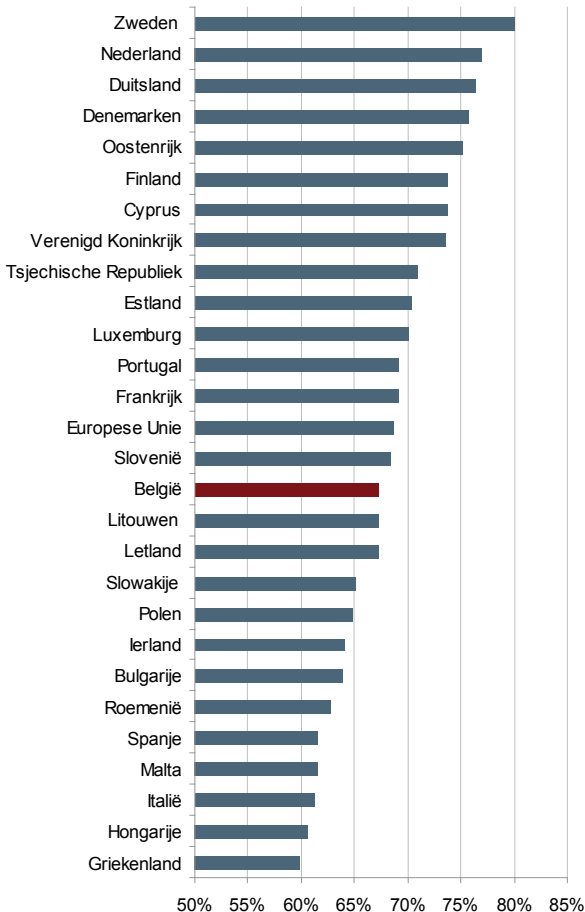

A | Werkgelegenheid en werkgelegenheidsgraad

In het kader van de nieuwe langetermijnstrategie van de Europese Unie voor een sterke en duurzame economie met veel werkgelegenheid, de zogenaamde Europa 2020-strategie, werd vastgelegd dat tegen 2020 75% van de Europeanen van 20 tot en met 64 jaar aan het werk moet zijn. België heeft, zoals alle Europese lidstaten, een nationale doelstelling vastgelegd. Die bedraagt 73,2%.

Werkgelegenheidsgraad 20-64-jarigen - 2011

In 2011 was in België 67,3% van de 20- tot 64-jarigen aan het werk.

De Belgische werkgelegenheidsgraad ligt hiermee iets lager dan het Europese gemiddelde, dat 68,6% bedraagt. De hoogste werkgelegenheidsgraden worden waargenomen in Zweden, Nederland en Duitsland. In Griekenland, Hongarije en Italië is de werkgelegenheidsgraad het laagst.

Van het totaal aantal personen met een job in België (4,5 miljoen) werkt meer dan 2,5 miljoen in Vlaanderen, 1,15 in Wallonië en meer dan 700.000 personen in Brussel.

Het grootste deel van de werkende bevolking (3,9 miljoen) werkt in het gewest waar ze wonen. Het gaat om 86,5% van de werkende bevolking. Meer dan 500.000 mensen die in België wonen, pendelen naar een ander gewest om hun job uit te oefenen. Iets meer dan 100.000

mensen steken daarvoor zelfs de landsgrens over. De grootste mobiliteitsstromen vinden we vanuit Vlaanderen en Wallonië naar Brussel. 361.000 Vlamingen en Walen pendelen voor hun werk naar Brussel. De mobiliteitsstromen tussen Vlaanderen en Wallonië zijn beperkter. In 2011 gingen 53.000 Walen in Vlaanderen werken terwijl 28.000 Vlamingen hun brood verdienden in Wallonië. Van de Brusselaars werken er ten slotte 45.000 in Vlaanderen en 21.000 in Wallonië.

		Plaats van tewerkstelling				
		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Buitenland	Totaal
Woonplaats	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	342.000	45.000	21.000	5.000	413.000
	Vlaams Gewest	234.000	2.455.000	28.000	43.000	2.760.000
	Waals Gewest	127.000	53.000	1.104.000	53.000	1.336.000
	Totaal	703.000	2.553.000	1.153.000	101.000	4.509.000

Deeltijds werken is al jaren in opmars. Ook in 2011 steeg het aantal deeltijdse werknemers verder. Voor het eerst zijn meer dan een miljoen loontrekkenden deeltijds aan de slag. Concreet gaat het om 1.020.000 personen waarvan 819.000 vrouwen en 201.000 mannen.

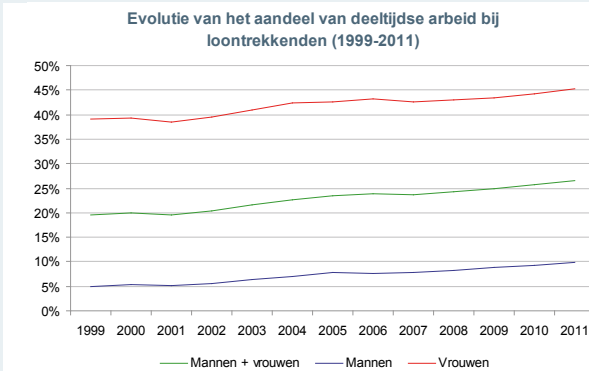
In 1999 werkte 19,5% van alle loontrekkenden deeltijds. Dit percentage is opgelopen tot 26,6% in 2011. Ondanks het feit dat het percentage deeltijds werkende mannen in de periode 1999-2011 verdubbelde, blijft deeltijds werken vooral populair bij vrouwen. Zo werkte in 2011 45,3% van alle loontrekkende vrouwen deeltijds tegenover 9,9% van de loontrekkende mannen.

Belgen met een deeltijdse betrekking [% van de totale werkgelegenheid]* volgens NACE-sectie

	2011
A Landbouw, bosbouw en visserij	23,0
B Winning van delfstoffen	12,3
C Industrie	13,5
D Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	7,1
E Distributie van water, afval- en afvalwaterbeheer en sanering	9,7
F Bouwnijverheid	7,8
G Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	30,3
H Vervoer en opslag	16,1
I Verschaffen van accommodatie en maaltijden	47,4
J Informatie en communicatie	12,0
K Financiële activiteiten en verzekeringen	23,1
L Exploitatie van en handel in onroerend goed	31,7
M Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	19,9
N Administratieve en ondersteunende diensten	36,9
O Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	23,1
P Onderwijs	30,0
Q Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	49,1
R Kunst, amusement en recreatie	32,8
S Overige diensten	39,8
T Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	77,8
U Extraterritoriale organisaties en lichamen	6,4
Totaal	26,6

* Met uitzondering van de PWA's en gelegenheidswerkers

De Europese activiteitennomenclatuur (NACE) vormt het referentiekader voor de productie en de verspreiding van statistieken met betrekking tot economische activiteiten in Europa.

Het belang van deeltijds werk verschilt sterk naargelang de sector van tewerkstelling. Vooral in sectoren waar veel vrouwen tewerkgesteld zijn, is deeltijdse arbeid populair. Zo werkt bijna 78% van het (hoofdzakelijk vrouwelijk) personeel tewerkgesteld bij particuliere huishoudens deeltijds. In de menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening gaat het om iets minder

dan de helft van de werknemers (49,1%). Deeltijdse arbeid is ook populair in volgende sectoren: 'verschaffen van accommodatie en maaltijden' (47,4%), 'administratieve en ondersteunende diensten' (36,9%), 'kunst, amusement en recreatie' (32,8%), 'exploitatie van en handel in onroerend goed' (31,7%), 'groot- en detailhandel en reparatie van auto's en motorfietsen' (30,3%) en in het onderwijs (30,0%).

Deeltijdse arbeid komt het minst voor in volgende sectoren: 'extraterritoriale organisaties en lichamen' (6,4%), 'productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht' (7,1%) en in de bouwnijverheid (7,8%).

Iemand die deeltijds werkt in België presteerde in 2011 gemiddeld 23,7 uren per week. Dat is meer dan gemiddeld in Europa en ook meer dan deeltijds werkende mensen in onze buurlanden. Voltijds werkenden presteerden in 2011 gemiddeld 41,4 uren per week, wat net iets minder is dan het EU-gemiddelde van 41,6 uren per week.

Aantal voltijds gewerkte uren per week per persoon Jaargemiddelde								
	1997	2000	2005	2007	2008	2009	2010	2011
Europese Unie	:	:	41,9	41,8	41,8	41,6	41,6	41,6
België	40,6	38,5	41,1	41,2	40,9	41	41,2	41,4
Duitsland	41,7	41,8	41,5	41,7	41,7	41,8	41,8	41,9
Frankrijk	41,1	40,2	41	41,1	41	41,1	41,1	41,2
Luxemburg	40,3	40,7	40,9	39,9	40	40,9	40,6	40,5
Nederland	41,3	41	40,7	40,9	40,8	40,8	41	40,9
Verenigd Koninkrijk	44,9	44,2	43,2	43	43	42,8	42,8	42,8

Aantal deeltijds gewerkte uren per week per persoon Jaargemiddelde								
	1997	2000	2005	2007	2008	2009	2010	2011
Europese Unie	:	:	19,8	20	20	20	20,1	19,9
België	21,5	22,5	23,1	23,6	23,6	23,8	23,9	23,7
Duitsland	18,2	17,8	17,4	17,9	17,9	18,2	18,3	18,1
Frankrijk	22,6	23,1	23,3	23,4	23,4	23,1	23,1	23,1
Luxemburg	19,9	21,3	21,2	22,2	22,2	19,8	20,7	21,6
Nederland	18,6	18,7	19	19,3	19,5	19,6	19,7	19,8
Verenigd Koninkrijk	17,8	18,2	18,8	18,8	18,8	18,8	18,9	18,8

(:): niet beschikbaar

Toelichting: Het gemiddelde aantal uren komt overeen met het aantal uren dat normaal door de persoon wordt gewerkt. Het cijfer omvat overuren, al dan niet vergoed, die normaal door de persoon worden gemaakt. Het omvat niet de duur van het traject tussen de woonplaats en de werkplaats of de middagpauze.

B | Loon

Vrouwen verdienen minder dan mannen. In 2010 lag het gemiddeld bruto uurloon van een vrouw immers 8,6 % lager dan het gemiddelde salaris dat haar mannelijke collega's ontvingen. Toch scoort België vanuit internationaal perspectief zeer goed, aangezien deze loonkloof in de Europese Unie 16,4 % bedroeg.

Loonkloof tussen mannen en vrouwen - niet aangepast (in %)					
	2006	2007	2008	2009	2010
Europese Unie	17,7	17,6	17,4	16,9	16,4
België	9,5	9,1	9	8,8	8,6
Duitsland	22,7	23	23,2	23,2	23,1
Frankrijk	15,4	16,9	17,1	15,5	16
Luxemburg	10,7	12,5	12,4	12,5	12
Nederland	23,6	23,6	19,6	19,2	18,5
Verenigd Koninkrijk	24,3	21,1	21,4	20,6	19,5

Toelichting: De niet-aangepaste loonkloof tussen mannen en vrouwen geeft het verschil weer tussen het gemiddelde bruto-uurloon van mannelijke betaalde werknemers en van vrouwelijke betaalde werknemers als percentage van het gemiddelde bruto-uurloon van mannelijke betaalde werknemers. De populatie omvat alle betaalde werknemers van ondernemingen met 10 of meer werknemers.

Gemiddelde arbeidskost per uur in de industrie en de marktdiensten			
Land	2011	2010	2011 / 2010
EU-27	23,1	22,5	2,67%
België	39,3	38,2	2,88%
Duitsland	30,1	29,1	3,44%
Frankrijk	34,2	33,1	3,32%
Luxemburg	33,7	32,7	3,06%
Nederland	31,1	30,5	1,97%
Verenigd Koninkrijk	20,1	20,0	0,50%

Met een gemiddelde kost van 39,3 euro per uur is arbeid in België beduidend duurder dan in de buurlanden. Zo ligt de arbeidskost per uur in Frankrijk 15 % onder het Belgische cijfer, terwijl dit verschil ten opzichte van Nederland oploopt tot 26 %. Het plaatje oogt wel verschillend indien we enkel de recentste evolutie in kaart brengen. In 2011 namen de gemiddelde arbeidskosten immers het sterkst toe in

Duitsland, terwijl ook in Frankrijk en Luxemburg de loonkost per uur sneller steeg dan in België.

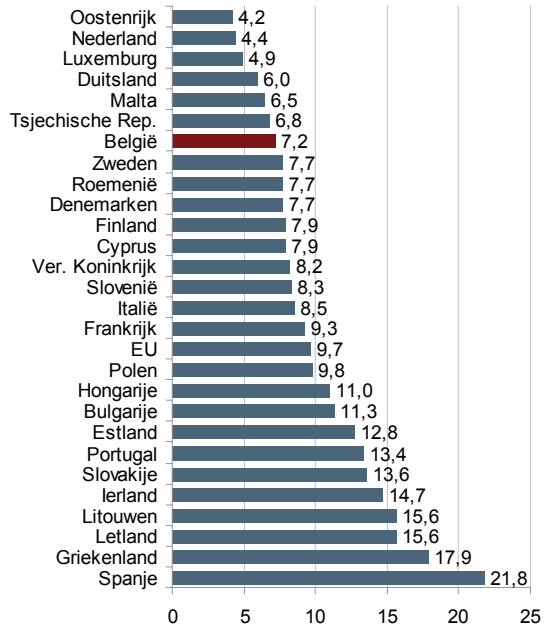
C | Werkloosheid en werkloosheidsgraad

De werkloosheidsgraad schommelt in de Europese Unie tussen 4,2% (Oostenrijk) en 21,8% (Spanje) en bedraagt gemiddeld 9,7%.

In België was in 2011 7,2% van de beroepsbevolking werkloos. Slechts zes EU-lidstaten hebben een lagere werkloosheidsgraad dan België. Het gaat om Oostenrijk, Nederland, Luxemburg, Duitsland, Malta en Tsjechië. In Litouwen, Letland, Griekenland en Spanje worden de hoogste werkloosheidsgraden genoteerd.

Wat de werkloosheidsgraad van jongeren onder de 25 jaar betreft, worden binnen de Europese Unie nog grotere verschillen waargenomen. In Nederland is de werkloosheidsgraad van jongeren het laagst met 7,6%. In Spanje daarentegen is 46,4% van de beroepsbevolking onder de 25 jaar werkloos. De Belgische jeugdwerkloosheidsgraad bedroeg in 2011 18,7%. België scoort hiermee beter dan het Europese gemiddelde van 21,3%.

Werkloosheidsgraad in Europa (2011)

Werkloosheidsgraad onder 25 jaar

	2011
Europese Unie	21,3
België	18,7
Duitsland	8,6
Frankrijk	22,1
Luxemburg	16,8
Nederland	7,6
Verenigd Koninkrijk	21,1

D | Inactieve bevolking

In 2011 waren in België 4.272.000 personen van 15 jaar en ouder inactief. Ze verrichtten geen betaalde arbeid en ze zochten niet actief naar werk of ze waren niet beschikbaar om te werken. Het gaat om 1.788.000 mannen en 2.484.000 vrouwen

Meer dan de helft van de inactieven is ter beschikking gesteld voorafgaand aan het pensioen, op brugpensioen, op vervroegd pensioen of op pensioen. 20,3% van de inactieve bevolking van 15 jaar en ouder is leerling of student, 11,6% is huisvrouw of huisman, 7,5% is arbeidsongeschikt en 9,4% is inactief maar bevindt zich in geen van bovenstaande categorieën. De verdeling bij de mannen is anders dan bij de vrouwen. 57,3% van de inactieve

mannen is (brug)gepensioneerd, tegenover 47% van de inactieve vrouwen. Minder dan 1% van de inactieve mannen is huisman terwijl bijna 1 op 5 inactieve vrouwen huisvrouw is. In absolute cijfers gaat het om 480.000 huisvrouwen tegenover 16.400 huismannen.

Samenstelling van de inactieve bevolking van 15 jaar en ouder (2011)

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantallen	%	Aantallen	%	Aantallen	%
Leerling / student	429.500	24,0%	436.000	17,6%	865.500	20,3%
Huisvrouw / huisman	16.400	0,9%	479.600	19,3%	495.900	11,6%
Arbeitsongeschikt	152.300	8,5%	166.800	6,7%	319.000	7,5%
Op (brug)pensioen, op vervroegd pensioen, terbeschikkingstelling	1.023.600	57,3%	1.168.400	47,0%	2.192.100	51,3%
Andere inactief	166.100	9,3%	233.400	9,4%	399.500	9,4%
Totaal	1.788.000	100,0%	2.484.100	100,0%	4.272.000	100,0%

E | Inkomsten en armoederisico

In België leeft 14,6% van de bevolking in een huishouden dat over een inkomen beschikt dat lager is dan de armoedegrens. In 2010 lag de armoedegrens op 973 euro per maand voor een alleenstaande en op 2.044 euro voor een gezin bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen (respectievelijk 966 euro en 2.028 euro in 2009).

Armoederisico na sociale transfers in %				
	2005	2008	2009	2010
Europese Unie	16,4(s)	16,4	16,3	16,4
België	14,8	14,7	14,6	14,6
Duitsland	12,2(b)	15,2	15,5	15,6
Frankrijk	13(b)	12,7(b)	12,9	13,5
Luxemburg	13,7	13,4	14,9	14,5
Nederland	10,7(b)	10,5	11,1	10,3
Verenigd Koninkrijk	19(b)	18,7	17,3	17,1

(b): breuk in reeks (s): schatting Eurostat

Percentage van de bevolking onder de armoedegrens (2010)			
	Mannen	Vrouwen	Totaal
België	13,9	15,2	14,6
Vlaams Gewest	10	10,8	10,4
WaaIs Gewest	16,8	18,7	17,8
0-15 jaar	:	:	18,5
16-64 jaar	11,8	12,7	12,3
65 jaar en ouder	18,7	20	19,4

(:): niet beschikbaar

De inkomsten liggen hoger in Vlaanderen dan in de andere twee gewesten. De gegevens over het armoederisico bevestigen die verhouding: in Vlaanderen leeft 10% van de bevolking onder de armoedegrens, terwijl dat cijfer in Wallonië tot bijna 18% stijgt. Vrouwen lopen een groter armoederisico dan mannen en ouderen vormen eveneens een kwetsbare groep. Werk hebben is de beste buffer tegen armoede maar biedt geen absolute garantie. Het armoederisico van de werkende bevolking is minstens vijf keer kleiner dan dat van alle andere categorieën samen.

Naast de monetaire armoede werden er nieuwe indicatoren ontwikkeld, zoals de ernstige materiële deprivatie. Mensen met "ernstige materiële deprivatie" missen minstens 4 van de 9 volgende elementen en zijn niet in staat om: huur of courante rekeningen te betalen, hun woning dege-lijkelijk te verwarmen, onverwachte uitgaven te doen, om de twee da-geen vlees, vis of een proteïnerijk alternatief te eten, een week va-kantie per jaar te nemen buiten hun huis, zich een eigen wagen, wasmachine, kleurentelevisie of telefoon aan te schaffen. In België leeft 6% van de bevolking in een huishouden met ernstige materiële deprivatie. Dat cijfer bedraagt 8% voor de Europese Unie. Mensen uit huishoudens met een risico op mo-netaire armoede zijn vatbaarder voor materiële deprivatie (22%).

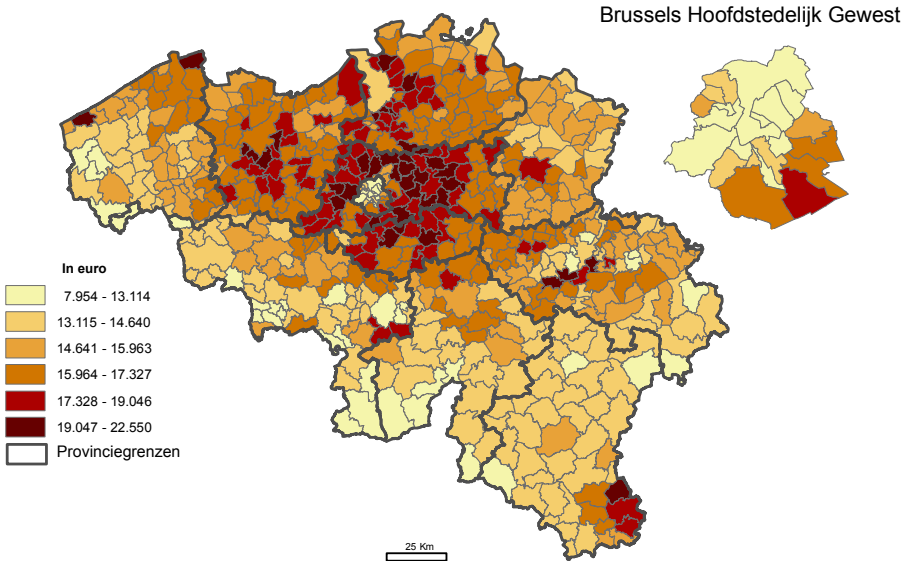
Ernstige materiële deprivatie (in %)			
	2005	2009	2010
Europese Unie	10,7(s)	8,1(s)	8,1
België	6,5	5,2	5,9
Duitsland	4,6	5,4	4,5
Frankrijk	5,3	5,6	5,8
Luxemburg	1,8	1,1	0,5
Nederland	2,5	1,4	2,2
Verenigd Koninkrijk	5,3	3,3(u)	4,8

(s): schatting Eurostat (u): weinig betrouwbaar

Percentage van de bevolking onder de armoedegrens (2010)			
	Mannen	Vrouwen	Totaal
Actief-werkend	4.8	4.2	4.5
Niet-actief	22.1	21.8	21.9
Werkloos	30.7	29.9	30.4
Gepensioneerd	16.5	15.7	16.1
Andere niet-actieven	24.5	24.5	24.5
Opleidingsniveau: laag	21.5	24.4	23
Opleidingsniveau: gemiddeld	11	12.3	11.6
Opleidingsniveau: hoog	6.2	5.6	5.9

Gemiddeld inkomen per inwoner per gemeente in 2009

Het gemiddelde inkomen per inwoner ligt het hoogst in Vlaanderen, terwijl Brussel en Wallonië onder het nationale gemiddelde liggen. Sint-Martens-Latem is de rijkste gemeente. Het gemiddelde inkomen van een inwoner van deze gemeente ligt 45% boven het Belgische cijfer. Aan de andere kant van het spectrum bevindt zich Sint-Joosten-Node. Het inkomen per hoofd bedraagt er de helft van het nationaal gemiddelde en ligt 65% onder het inkomen waar een inwoner van Sint-Martens-Latem over beschikt.

Een aangifte kan worden ingevuld door één of door twee personen. Als algemene regel geldt de individuele aangifte, maar gehuwden en wettelijk samenwonenden moeten een gemeenschappelijke aangifte indienen. Bij de individuele aangiften ligt het gedeclareerde inkomen het hoogst in het Vlaams Gewest. Een gemiddelde Vlaming beschikt op jaarbasis immers over een inkomen dat 2,6% boven het Belgische cijfer ligt. De gemiddelde inwoner van het Waals Gewest beschikt dan weer over een inkomen dat 5,0% onder het nationale cijfer ligt. Ook bij de gehuwden en de wettelijk samenwonenden ligt het aangegeven inkomen het hoogst in het Vlaamse Gewest. Aan de andere kant van het spectrum bevinden zich de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hun gemiddeld inkomen lag in 2009 immers 10,8% lager dan het nationale cijfer. Gehuwde en wettelijk samenwonende Brusselaars beschikken dus over een inkomen dat bijna 11% lager ligt dan het door de gemiddelde Belg aangegeven bedrag.

Inkomens uit belastingsaangiften : België en de gewesten							
	Type aangifte	2007		2008		2009	
		Gemiddeld inkomen per aangifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)	Gemiddeld inkomen per aangifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)	Gemiddeld inkomen per aangifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Individuele aangifte	17.777	13.437	18.455	14.104	18.736	14.382
	Gezamenlijke aangifte	37.969	26.294	39.527	27.531	39.863	28.065
Vlaams Gewest	Individuele aangifte	16.217	13.440	18.365	15.858	18.785	16.282
	Gezamenlijke aangifte	42.283	34.272	44.000	35.773	45.058	36.583
Waals Gewest	Individuele aangifte	16.217	13.440	16.990	14.226	17.371	14.670
	Gezamenlijke aangifte	40.407	32.762	42.348	34.346	43.237	35.147
België	Individuele aangifte	17.152	14.375	17.912	15.104	18.301	15.546
	Gezamenlijke aangifte	41.424	33.211	43.195	34.713	44.150	35.507

Mediaan = inkomen in het midden van de reeks als alle aangiften geklasseerd worden van laag naar hoog: de helft van de aangegeven inkomens is lager, de andere helft hoger

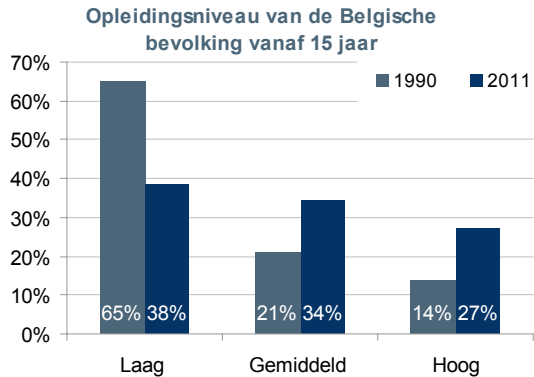
De uitgaven van de Belgische huishoudens bedroegen in 2010 gemiddeld 34.800 euro. Het grootste deel ervan, 32,4% van het totaalbedrag, werd besteed aan de woning (en tuin), gevolgd door uitgaven voor cultuur, vrije tijd, horeca en reizen (16,6%), vervoer en telecommunicatie (15,7%), en voeding, drank en tabak (15,3%).

Op gewestelijk niveau consumeren de Vlaamse huishoudens met gemiddeld 35.900 euro het meest, tegen respectievelijk 33.900 euro en 31.750 euro voor de huishoudens in Wallonië en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Huishoudens in het Vlaamse Gewest consumeren op nagenoeg alle posten van het budget meer dan die in de twee andere gewesten. Dat is onder meer het geval voor de uitgaven voor cultuur, vrije tijd, horeca en reizen (6.260 euro tegen 5.090 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 5.140 in Wallonië).

Gemiddelde bestedingen per huishouden en per jaar naar gewest - 2010				
	Bedrag in euro			
	België	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest
Voeding, dranken, tabak	5.310	4.860	5.420	5.280
Kleding, schoeisel	1.570	1.330	1.710	1.400
Woning	11.290	10.720	11.500	11.120
Gezondheid	1.630	1.630	1.650	1.600
Vervoer en communicatie	5.480	4.590	5.720	5.350
Cultuur, ontspanning, horeca en reizen	5.770	5.090	6.260	5.140
Andere bestedingen	3.750	3.530	3.640	4.010
Gemiddeld totaal van de bestedingen	34.800	31.750	35.900	33.900
	Procentuele verdeling			
	België	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest
Voeding, dranken, tabak	15,3%	15,3%	15,1%	15,6%
Kleding, schoeisel	4,5%	4,2%	4,8%	4,1%
Woning	32,4%	33,8%	32,0%	32,8%
Gezondheid	4,7%	5,1%	4,6%	4,7%
Vervoer en communicatie	15,7%	14,5%	15,9%	15,8%
Cultuur, ontspanning, horeca en reizen	16,6%	16,0%	17,4%	15,2%
Andere bestedingen	10,8%	11,1%	10,1%	11,8%
Gemiddeld totaal van de bestedingen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

F | Onderwijs

Het onderwijsniveau van de Belgische bevolking is de laatste 25 jaar sterk toegenomen. In 1986 had 68% van de bevolking van 15 jaar en ouder hoogstens een diploma van het lager secundair onderwijs. Dit percentage laaggeschoolden bedroeg in 2011 nog slechts 38%. Daarentegen is het aandeel hooggeschoolden sterk toegenomen. In 1986 was 12% van de bevolking van 15 jaar en ouder houder van een diploma van het hoger onderwijs. 25 jaar later is het percentage hooggeschoolden opgelopen tot 27%. 34% van de bevolking was in 2011 in het bezit van een diploma van het hoger secundair onderwijs zonder hogere studies te hebben afgerond.

In België was in 2010 meer dan 44% van de 30- tot 34-jarigen in het bezit van een diploma van het hoger onderwijs. België scoort hiermee ruim boven het Europese gemiddelde, dat 33,6% bedraagt. Vrouwen scoren hier beduidend beter dan mannen. De helft van de vrouwelijke 30- tot 34-jarigen bezat een diploma van het hoger onderwijs tegenover 39% van de mannen van 30 tot 34 jaar.

Aan de hand van deze indicator gaat Eurostat na of de belangrijke Europese doelstelling dat in 2020 40% van de 30- tot 34-jarige Europeanen een diploma van hoger onderwijs of gelijkgesteld op zak hebben, door alle lidstaten gehaald wordt. Ons land heeft de doelstelling al bereikt, net zoals de meeste ons omringende landen.

Aandeel 30-34-jarigen dat een diploma van het hoger onderwijs heeft behaald					
	2000	2005	2008	2009	2010
Europese Unie	22,4	28	31,1	32,2	33,6
België	35,2 (b)	39,1	42,9	42	44,4
Duitsland	25,7	26,1 (b)	27,7	29,4	29,8
Frankrijk	27,4	37,7	41,2 (p)	43,2 (p)	43,5 (p)
Luxemburg	21,2	37,6	39,8	46,6 (p)	46,1 (p)
Nederland	26,5	34,9	40,2	40,5	41,4 (b)
Verenigd Koninkrijk	29	34,6	39,7	41,5	43

(b): breuk in de reeks (p): voorlopige waarde

Ook in het kader van de EU2020-strategie werd bepaald dat het percentage vroegtijdige schoolverlaters tegen 2020 teruggedrongen moet worden tot 10%. Het gaat om het aandeel personen tussen 18 en 24 jaar die geen diploma van het hoger secundair onderwijs hebben behaald en geen enkele vorm van onderwijs of vorming meer volgen. In vergelijking met 2000 daalde het percentage vroegtijdige schoolverlaters in België in 2009 van 13,8% naar 11,1%. In 2010 stelden we opnieuw een stijging van dit percentage vast tot 11,9%. Hetzelfde percentage noteren we in Duitsland. Het EU-gemiddelde bedraagt 14,1%.

Vroegtijdige schoolverlaters - percentage van de bevolking tussen 18 en 24 jaar dat geen onderwijs of opleiding volgt en dat hoogstens lager secundair onderwijs heeft gevolgd

	2000	2005	2008	2009	2010
Europese Unie	17,6(e)	15,8(b)	14,9	14,4	14,1
België	13,8(b)	12,9	12	11,1	11,9
Duitsland	14,6	13,5(b)	11,8	11,1	11,9
Frankrijk	13,3	12,2(b)	11,9	12,3	12,6(p)
Luxemburg	16,8(b)	13,3(b)	13,4	7,7(p)	7,1(u)
Nederland	15,4	13,5(b)	11,4	10,9	10,1(b)
Verenigd Koninkrijk	18,2(b)	11,6(b)	17(b)	15,7	14,9

(b): breuk in de reeks (e): geschatte waarde (p): voorlopige waarde (u): onbetrouwbaar

STATISTISCH OVERZICHT VAN BELGIË

De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de Federale Overheidsdienst Economie heeft als opdracht het **verzamen, verwerken** en **verspreiden** van **relevante, betrouwbare** en **geduide** statistische en economische informatie, dankzij een modern en performant statistisch apparaat.

Bezoek onze website

www.statbel.fgov.be

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Communicatieverantwoordelijke Stephan Moens
stephan.moens@economie.fgov.be
WTC III - Simon Bolivarlaan, 30 B-1000 Brussel
E-mail: statbel@economie.fgov.be

ONDERNEMINGSNUMMER: 0314.595.348
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: ANNIE VERSONNEN
WTC III - SIMON BOLIVARLAAN, 30 B-1000 BRUSSEL
PUBLICATIECODE S000.01N/2012

